

(موس لصف

هقف رد تايضاير

- هقف رد تئيه
- نيقباس يشزوم آماطن رد هسدنه
- دصاقم لا عماج
- لئاس و بحاص
- يناث ديهش
- همالع دعاوق رد ربج

هقف رد تئیه

مزال تئیه متفگ یم نم؟ تسا بوخ میناوخ ب یبنج ار یمولع هچ هک دندم آ یم اه هبلط شلبق متفگ یم متسناد یم یزیچ کی مدوب هدناوخ هک ار نآ. «اولهچ ام ءادعا سانلأا». رگید مدوب هدناوخ. تسا **حیرشت همتاخ** رد. تقو، هلبق: دینک یم ادیپ زاین اه نیا هب هقف رد امش. تسا بوخ یلیخ تئیه دیناوخ ب ار تئیه دیراد زاین. تسا حرطم اه نیا همه و هلبق و تقو **کالفال**

ی ش زومآ م اظن رد ه س د نه

ن ی ق ب اس

هک دن دوب هدی نش ال ث م. دوب ش ل ب ق هک ی روط نی مه. ه ن اه نی ا مت ف گ ی م؟ اه نی ا و ه س د نه دن ت ف گ ی م نالا هک یا ه ث ح اب م نی ا: دن ت ف گ ی م. دن دی نش ی م اق فر دوب ه دش عورش ه ث ح اب م. می ا ه درک عورش مه ام دی ناو خ ب ب خ ی لو. ت س ی ن زای ن ی گ ب ل ط ی اض ف ی ا رب ن م دی د رد ه ن مت ف گ ی م؟ ت س ی چ دیا ه درک عورش ه س د نه ت س ی ن ی گ ب ل ط ه ث ح اب م ت خ ی ر ش ت خ ی ر نوچ؟ ارچ ت سا زای ن هک می و گ ی م ن. ت سا بوخ مت ف گ ی م ی روط نی ا. ت سا

دنک ی م درو خ رب م دآ، اه ت ب س ان م ه ب. ولج می ت فر و می درک ث ح ب ه درخ کی

دصاقم لاجم

دهد یم عاجرا سدیلقا لوصا هب ناشیا اج ود یکی مدید.تسا هوق رد ضحتم باتک [1]دصاقم لاجم

دوب هرظتنم ریغ میارب یلیخ -مدرک ادیپ لصفم دعبا ه نیا و ریغ و یمالک یاه باتک رد لاج- [2] یم مولعم سپ ؛تسا هدرک تباث ار نیا ،نالفلکش رد سدیلقا ؛دنیوگ یم یهوقف باتک کی رد هک ؛دنا هدرک یم مساملع و هدوب سدیلقا لوصا .تسه نیا هب زاین مه یگبلاط یاضف و هوقف رد دوش رد مدرک دروخرک نم متفگ یم نم دندیسرپ یم سدیلقا لوصا زا دعبا تسا مدای مدید هکار اج نیا زاب مشچ یهوقف باتک نآ رد دشاب دلب هک یسکاذل.دنه دیم عاجرا باتک نیا هب مه یهوقف یاه باتک .دروخن درد هب باتک نیا هک نیا زا میدوب هدمآ هاتوک اه یزورما لوق هب.دراد یرتشیب

قراهم :دیامرف یم نینچ یکرک ققحم دروم رد بصاونل بئاصم رد یرتشوش هلالرون یضاق [1] ،هنأش ولع یف حدقلا قُطرتي نأ نم رهشأ - ةسدنهلا و ةئیهل امّیس - ةیضایرلا مولعلل یف خیشلا عم - ریرحتلا باتک نم - سورعلا لکش یف هتثحابم و ، هئارقأ و ضقاونل بحاص لاثمأ مالکب هتراهم ب ،روکذملل میکلحل فارثعا و ،یرفخلل دّمحم نیذل و ؤلمل سمش ریرحنل المّالعلل میکلحلل ضقاون یلعل درلا یف بصاونل بئاصم).روکذم سانل ةنسلأ یف و ،روهشم ملعلل کلذل یف (۲۰۹ ص،ضفاورل)

یف مولعم لاجل ءانثتسا زوجي :دنیامرف یم نینضوع هیمولعم ثحابم لیذ دعاوق رد یّلح همالع [2] یواسی امّال ةعبرأب ةعلسلل هذه كتعب :لاق ولف یقابلل ةلباقم یف رخآل نوک یف ،نیضوعلا دحأ ول و.مویل رعساملعی نأ الّی ،کلذل هجولا و ،ةلاهجلل اقلطم لطب یف :خیشلا لاق ،مویل رعسب ادحاو ،نالطبلا یذن برقألا و.نم ثللا عیمجب اهعابرأ ةثالث یف حصی :لاق ،ادحاو صخی امّال :لاق ةعبرأ یف عیبلل حص امهریغ وأ ةلباقملا و ربجلابل هاملع ناف ،ةلاهجلل یل یضفملا روّدللا توبثل (۱۲۰-۱۱۸ ص، ۴ ج،دصاقم لاجم)نم ثللا عیمجب اهسامخأ

یم و دزادرپ یم هبسانتم هعبرأ یهدعاق نایب هب لوهجم جارختسا قرط حرش ماقم رد ققحم موحرم و ،هیف عیبلل حص ام رادقم ناملعی دقعلا نیح یرتشمل و عئابلل نم دحاو لک ناک ناف :ئی :دیوگ ةبسانتملا ةعبرألا و نیأطخللک ،قرطلل نم اهریغ وأ ةلباقملا و ربجلل قیرطب ینثتسملا رادقم ،دقعلا دعبا کلذل جارختسا نم اهنکمت عیبلل ءحصل یفکی ال و ،فنصملا هرکذ امک ،عیبلل حص سدیلقا نأ :هقیقحت و... ،ةبسانتملا دادعألا ةعبرألاب و... (۱۲۰ ص،نامه)نالطبلا ةبجوملا ةلاهجلل و ،عبارلا یل یثلاثلا ةبسنک ثلاثلا یل لوألا ةبسن ناک ،تبسانت اذل ةعبرألا نأ یل نهرب دق اضیأ نهرب و.یلالاتلا یل یلالاتلا ةبسنک مدقملا یل مدقملا ةبسنللا لعلج :ئی ،ةبسنللا لادب وه نیمدقملا عومجم ةبسنل نوکتف ،ةبکرم تبسانت ةلصفم تبسانت اذل ةعبرألا ریداقملا نأ یل نیمدقملا یل مدقملا ةبسن ناک تسکع اذل ،یلالاتلا یل نیلالاتلا عومجم ةبسنک مدقملا یل عومجم سمخ ینثتسملا نوک یف ،هانرکذامل ققحم وه و ،نیلالاتلا یل یلالاتلا ةبسنک (۱۲۳ ص،نامه).ةعلسلل

(۲۹۴ ص، ۱۰ ج،نامه):دننک یم هراشا هعبرأ بسانت هدعاق هب زین هیصولا باتک رد ناشیا

ثلاث ال باب ل، باس حل هصال خ باتک ه ه بسان تم هع برا ی ه د عاق دروم رد رت ش ی ب تاح ی ضوت ی ارب
هصال خ ن تم ، هی ک دف ت ی اس) دی ی ام رف هع جارم ه بسان تم ل هع برال اب تال وه جم ل ا ج ا ر ت س ا ی ف
(باس حل ل ا

لئاسو بحاص

لئاسو بحاص. دوب لئاسو بحاص لاج حرش هب دروخر ب دوب بیج ع یلیخ نم یارب زاب هک ییاهزیچ زا دنتسین یلوصا؛ دندوب یگرزب ثدحم اما یرابخا؛ دندیوگب دوش یم ن

دندرک یم تواضق دندوب ناشیا هک دهشم رد هک دنا هدرؤا مدی دتیبلا لآ پاچ لئاسو همدقم رد یتح هدبز، هبلط نیا هک دنداد ربخ ناشیا هب یتدم زا دعب شقبط دندرک مکح داد تداهش دمآ یا هبلط نم دناوخ یم لوصا هک یا هبلط دنتفگ؛ دندرک ضقن ار ناشمکح. دناوخ یم ییاهب خیش لوصالا

یباتک؛ دندوبن یلوصا و ندوب ثدحم رد یوق ثدحم روط نیا ینعی. [1] م نک یم ن لمع شتداهش قبط

[2] دندرک نایب تایاور قبط مه ار لوصا یتح ینعی همئالا لوصا یف دنراد مه

هب مدرک دروخر ب تساه نیا و مولع رب تظفاحم و مولع رد بلصتم روط نیا هک یصخش روط نیا بخ نآ زا دش یط میارب هک یم اگ نیرخ آ دنیوگ یم هک ار ناشدوخ لاج حرش لمآلا لما رد ناشدوخ ملق

[3] ناشدوخ لاج حرش رد لمآلا لما رد لئاسو بحاص موخرم هک دوب نیا، هسدنه اب طابترا رد یاهلهج ات ود دنیوگیم ناشتافلؤم نمض رد دعب، متشون ار اهباتک نیا متسه ینالف نم؛ دنیوگیم

الاج. [4] هسدنه لوصا یف هموطنم و، مالسلا مهیلع تیبلا له حئادم یف هموطنم؛ مراد هموطنم ناشدوخ باتک رد تسایتقو کی، تساهتفگ یرغش و هدوب یناوخ ینامز کی مییوگیم یسک کی صرق مه رخآ ات. دنتفگ باسح یور ار هموطنم دوشیم مولعم؛ دنیوگ یم ار نیا، ناشدوخ لاج حرش رد، تساهبوخ هکنیا رد دندوب

هخسن کی مدی دآدعب، مدرک وج و سرپ؛ تساجک لئاسو بحاص هموطنم نیا متفگ مدی ار نیا نم بخ نامنه رگید ام. یطخ هخسن؛ تساهفجن رد هک میکح یاقآ موخرم هخاباتک زا دندرک لقن ارهاظ یا یسک هک یهاگ؟ مینک ادیپ یسرتسد روطچ فجن و میکح یاقآ هخاباتک هب الاج هک دش فرصنم رد لئاسو بحاص هموطنم هخسن نیا تساهسامت رد هخاباتک اب یسک رگا متفگ یم مدی یم ار هن. تساهدش خاسن تساهن. دراد ربخ هن سک چه؟ دندرک راک هچ ناشیا رخآ. دنک یریگیپ ار هسدنه، تساهگرزب ملع کی راک هب تبسن یسانشان ردق نیا دینیبب اعقاو. تساهداد سرد ار نآ یسک

یا هموطنم نینچ لئاسو بحاص هک مدرک رارکت ار نیا رگید هعفد کی اج نیا تاتح ابم نی مه رد ناشدوخ طخ هب. ما هدرک ادیپ تنرتنیا رد ار شفای دیپ نم هک دندم آ نایاقآ زا یکی شیدارف. دنراد هخسن. دوب هتخیر مه هب شتتاحفص. دوب هدش اج هب اج هخسن طقف میدید و دنتشاذگ. تسه مه، تساهروجان هخسن یلیخ اما تساهناشدوخ طخ نیا بجع میتفگ. دوب هتفر بآ مه دیاش. دوب یروجان

دش یا هزیگانا. دوب هتشدگ لاس دنچ دوب هدش دایز وحتسج تاناکم ناشیا شیمارف زا دعب نم شناونع. تساهثارتلا شمس مرطن هب اه ینس لام یفلس تیاس کی هب مدیسر. متفر شلابند هخسن. «لئاسولا بحاص یلماعلا رحلا نسحلا نب دمحم یضفارلل هسدنه لایف هموطنم»؛ تساههخسن هچ مدی. دوب هداد هزاجا مه دولناد. مدرک دروخر ب اج نآ ثارت اه ینس تیاس رد (pdf) فای دیپ

[5] یلاع رایسب. لئاسو بحاص دوخ طخ هب. یبوخ

دوش خاسننسا دوش هداي پ راب کی نی ...هتشدگ نامنس هک ام الاح تسا لاس دن چ دمآ نی الاح دن دوب هداد ماجنا ار ناشراک املع روط نی هک ام یارب دوب بیج یلیخ اه نی ،دوشب هتجابم شلیاف اه هزوح زاتسا هدشن تامحز زانیاندرق ریخا لاس دسیس تسیود ههرب نی یلو دنا هدی شک ار تامحز تسا هدی نشن ار اه نی زانیلیخ مساسا تسا هزوح رد لاس ۵ لاس هد هبلط.تسا هتفر

تسا هدش لقن تانجل تاضور رد بلطم لصا ۷۹ ص ،ةمدقم الما ،ةعیشل لئاسو [1]

نم ةعقاو یف رصعلا ةبلط ضعب هیدل دهش ةنأ هئاضق عم اجم ضعب یف قفّتا ام بیړغ نم لقن و نم هتداهش ةلل همحرّ درف لوصلأل یف یئاهبل انخیش ةدبز أرقی لجّرلا اذهّ نا :هل لیقف ،عئاقولا (۱۰۴ ص ؛ ۷ ج ؛ تاداسلا و ءاملعل لاوح یف تانجل تاضور).كلذ لجأ

دیامرف یم باتک همدم رد فلوم .همئالا لوصا یف همهملا لوصفلا باتک [2]

رحلا نیسحلا نب دمحم نب یلع نب نسحلا نب دمحم ،ینغل هللا یلا ریقفلا لوقیف :دعب و اءاحلصل اءاضف و اءاضفل اءاحلص ضعب ینلأس دق :یلجل و یفخل هفطل هللا هلماع یلماعلا ةیلکلا لوصأل یلع لمتشی باتک فیلأ تب ءاملعل تاداس و تاداسلا ءاملع ضعب ینرما لب ةبسنبلا تایلکلا کلت عفن ةدایز نم اوملعل امل ةئیئجل ماکحأل یلا ةلصوملا بابوأل و ةیورملا ماکحالا نم مکح یقبی ال نأ اوجر امل و صاوخل و ماوعلا نم اهیلل جایتحالا دیزم و صاخال صنلا یلا ماهبالا و لاکشالا هنع لیزی ام هعم و ال مهبم لکشم بلطم ال و ماع و صاخ صن هیف ال نم ادب دجا مل مئاثدحلا قراوط نم قئالعل و قیاول ةرثکل نامزلا نم ةدم کلذ نع مهتلطامف و هعمج یف تعرشف ناوخالل و یلعفنلا نم هیف تیأر امل ناشل میظعل بلطملا اذه یف عورشلا ...ناعتسملا هللا و هفیلات

... (مالسلا مهیلل ةمئالا لوصا یف ةمهملا لوصفلا) باتکب باتکلا اذه یمسی نا قیلی و

ةیلکلا دعاوقلا هذی ال عجرا و ةدمتعملل ءحیحصلل ثیداحأل هذی یلع کنید یف دمتعاف نئارقلا ب و ةرهاطلا ةرتعل نع ةیورملا ةرتاوتمل صوصنلاب ةتباتلا ةدهملا لوصأل و ةیورملا ةمصعلا لهأ نع ةینیلا بلالطمل نم تبث امب لمعا و ءحجارلا ةیوقلا ةلدالا و ءحضاوла ةیعطقلا **تاطابنتسالا نع نغتسا** و ةمصو ال و ةلز مهب کسمتلاب مزتلل نمیلل یشخی ال نیذلا **مهلوقعب ءماعلا اهعرتخا یتلل ةقیرطلا و ،ةیلقلعل ءفیعضلا ةلدالا و ةینظلا** نع لفغ نا و **ءصاخلا صاوخ ةقیرط نع دعبلا و ةمئالا نع ءانغتسالا اب اودارا و ةصقانلا** ضعب یف ءحیحصلل ثیداحأل ءللاخم کلذ مزلتساف ةیمامالا نم نیرخأتمل ضعب اهراثک داسف .ةعورشلا ماکحالا تائیئج

لوصاب ءقلعتملا تایلکلا رکذا مئ ،تایلکلا رکذ یف عورشلا لبق اهنم دب ال دئواف الوا رکذأس و مئ بطلاب ءقلعتملا مئ هقفل عورفب ءقلعتملا مئ **هقفلا لوصاب ءقلعتملا** مئ نیذلا ص ؛ ۱ ج ؛ (لئاسولا ءلمک) ةمئالا لوصا یف ةمهملا لوصفلا).یلاعت هللا ءاش نإ تایلکلا رداون (۷۷-۷۹)

۱۹۴ ص، ۱ ج، لماع لبج ءاملع یف لمآلا لم [3]

ةموطنم هیف و ،ع ةمئالا و ص یبنلا حدم یف هراثکأ تیب فلأ نیړشع براقی رعش ناوید هل و [4] و ص یبنلا خیرات یف ةموطنم و ،ةسدنهل یف ةموطنم و ،ءاکزلا یف ةموطنم و ،ثیړاوملا یف (۱۴۵ ص ؛ 1 ج ؛ لماع لبج ءاملع یف لمآلا لم) ةمئالا

دی‌ام‌رف ه‌ع‌ج‌ارم ۱ ه‌رامش تس‌وی‌پ ه‌ب بات‌ک (word) ه‌خ‌سن ه‌ع‌ل‌ا‌ط‌م ی‌ارب [5]

ی ن ا ث د ی ه ش

ار ه س د ن ه ل و ص ا ن م : د ن ی و گ یم . [1] د ن ی و گ یم ار ن ا ش د و خ ل ا ح ح ر ش ی ن ا ث د ی ه ش م ی د ی د ر ت و ل ج م ی ت ف ر
د ن ش ا ب د ل ب و د ن ن ا و خ ب ا ر ا ه ن ی ا ه ک ا ه ه ز و ح ر د د و ب ی د ا ع م س ر ی ن ع ی . [2] م د ن ا و خ ی ن ا ل ف ش ی پ

ر ه ا و ج ر د ر د ق چ [4] ه ب س ا ن ت م ه ع ب ر ا ، [3] ن ی ا ط خ ل ا ب ا س ح ، ب ا س ح ف ل ت خ م ل و ص ف م ی د ی د ؛ م ی د م آ ر ت و ل ج
[6] . ت س ه ر گ ی د ب ت ک و [5] .

ن ا گ د ا و ن ز ا ر ی ب ک ی ل ع خ ی ش ر ث ا ر و ث ا م ل ا ر ی غ و ر و ث ا م ل ا ن م ر و ث ن م ل ا ر د ل ا ب ا ت ک ر د ل ا ح ح ر ش ن ی ا [1]
خ ی ر ا ت ن م ع ط ق ف ی ر ش ل ا ط خ ب ت د ج و د ق و : د ی و گ یم ب ا ت ک ن ی ا ف ل و م . ت س ا ه د ش ل ق ن ی ن ا ث د ی ه ش
ه ت ب ث ا م ر ک ذ ا و ، ا ه ن م ه ب ق ی ل ی ا م ل و ص ف ل ا ن م ل ل ص ف ل ل ی ل ع غ ز و ا ه ل ا و ح ا ن م ع ل م ج و ، ه د ل و م ن م ص ت ی
ق ی ف و ت ل ا ل ل ا ب و ، ل ا ح ل ا ب ق ی ل ی ا م ب س ح ب ، و ه ه ر ک ذ ی م ل ا م م ه ر ی غ ن ع و ا ، ه ن ع ی ط ف ح ن م

ه س م ر ر ه ط و ه س ف ن ه ل ل ا س د ق ل ا ق :

م ی ح ر ل ا ن م ح ر ل ا ه ل ل ا م س ب

ن ی ب ج ت ن م ل ا ه ب ا ح ص ا و ، ن ی ر ه ا ط ل ا ه ل ا و ن ی ل س ر م ل ا ف ر ش ا ی ل ع ا ل ص ل ا و ، ن ی م ل ا ع ل ا ب ر ه ل ل د م ح ل ا

ن ا ک . ی ل ت ق ف ت ا ی ت ل ا ت ا م ه م ل ا ض ع ب خ ی ر ا ت و ، ی ر م ع ی ف ی ب ن ا م ز ل ا ف ر ص ت و ی ل ا و ح ا ن م ع ل م ج ه ذ ه
ه ی و ب ن ل ا ع ر ج ه ل ا ن م ه ا م ع س ت و ع ر ش ع ی د ح ا ن س ، ل ا و ش ر ه ش ر ش ع ث ل ا ث ، ا ث ا ل ث ل ا م و ی ی ف ی د ل و م
(۶۱۸ ص ۲ ، ج ، ر و ث ن م ل ا ر د ل) . م ل ع ت ل ا ب ی ل ا غ ت ش ا ا د ب م ط ف ح ا ل و

ت ل غ ت ش ا و ، ه م د ق ت م ل ا ن س ل ا ن م ر خ آ ل ا ع ی ب ر ر ه ش ف ص ت ن م ع م ج ل ا م و ی ر ص م ی ل ا ی ل و ص و ن ا ک و ... [2]
ه ا م ج ی ل ع ا ه ب

... ، ی ع ف ا ش ل ا ی ل م ر ل ا د م ح ا ن ی د ل ا ب ا ه ش خ ی ش ل ا : م ه ن م

ه ی ش ا ح ع م ی ج ش و ق ل ا ی ل ع ا ل م ل ل د ی ر ج ت ل ا ح ر ش ن م ع ل م ج ه ی ل ع ا ن ا ر ق ، ی ن ا ج ر ج ل ا ن ی س ح ا ل م ل ا : م ه ن م و
ح ر ش و ، ی م و ر ل ا ه د ا ز ی ض ا ق ل ه س د ن ه ل ا ی ف س ی س ا ت ل a ل ا ک ش ا ح ر ش و ، ی ن ا و د ل ا ن ی د ل a ل ا ج a ل م
(۶۲۳-۶۲۴ ص ۲ ، ج ، ر و ث ن م ل ا ر د ل) . ه ل ه ی ه ل ی ف ی ن ی م ی م غ ج ل ا

د ی ا م ر ف یم ن ی ا ط خ ل ا ب ا س ح ه د ع ا ق د ر و م ر د ی ل ح ه م ا ل ع م و ح ر م [3]

ا م ه ن ع ت ل ئ س ی ذ ل ا د د ع ل ا ع ض ف ن ی ا ط خ ل ا ب ا س ح ب ع ر و ک ذ م ل ا ل ئ ا س م ل ا ن م ه ل ا س م ج ا ر خ ت س ا ت د ر ا ا ذ ا ف
ل ئ ا س ل a ر ک ذ ا م ی ل a ک ل ذ ک ا د ا ن ا ف ل ئ ا س م ل a ط ر ش ا ه ی ض ت ق ی ی ت l ا ع ق ا ی س l ا ع س و د ا د ع a l a ن م ت ئ ش
ن م د ی ز a و ه ا م ی ل a ی د و ی ن a ا م ا ف ک ل ذ ی ل a د و ی م ل ن a و ب و ل ط م l a و ه ع و ض و م l a ک د د ع ف ه ی l a ی د و ی ن a
ه ل ا س م l a ل و ه ج م ع ض م ث ل و a l a ط خ l a ک ل ذ م س و ن ا ص ق ن l a و a د ا ی ز l a ط ف ح a ف ه ن م ص ق ن a و a ب و ل ط م l a

ادئاز نوکي نا امام فـلـاـخ نا و کاذف بولطمـال قفاو ناف لوالا کلمع هب لمعا و ناک ددعّیا رخا ادع ناقفتي له نيءاطـخـال يـف رظنا مـث ايـناـث اـطـخ ناصقنـال و اـدايـزلـا مـسـتـلـف هـنـع اصقـان و اـهـيـلـع اعم اناک ناب اقفتا ناف اصقان رخال و ادئاز امهدحا نوکي ناب نافلتخي و ناصقنـال و اـدايـزلـا يـف ايـناـث عـوضـومـال ددعـال و يـناـثـال اـطـخـال يـف اـلـوا عـوضـومـال ددعـال بـرـضـاف نيـصقـان اعم اناک و نيـدئـاز نـم جـرخ اـمـف نيءاطـخـال نيـب اـم لـضـف يـلـع هـمـسـقا و نيـغـلـبـمـال نيـب اـم لـضـف ذـخ و لوالا اـطـخـال يـف اـم و يـناـثـال اـطـخـال يـف لوالا ددعـال بـرـض نـم عـفـتـري اـم عـمـجـاف اـفـلـتـخـا نا و باوـجـال و هـف ةـمـسـقـال اـمـف نيءاطـخـال عـومـجـم يـلـع کـلـذ نـم عـمـتـجـي اـم مـسـقا و لوالا اـطـخـال يـف يـناـثـال ددعـال بـرـض نـم عـفـتـري (۵۲۷ ص ، (هـمـيـدقـال - ط) ، اـهـقـفـال هـرکـذت) باوـجـال و هـف ةـمـسـقـال نـم جـرخ

باب اسـحـال هـصـالـخ رد يـيـاـهـب خـيـش :

نـإف لاؤـسـال بـسـحـب هـيـف فـرـصـتـت و لـوـأـلـا ضـورفـمـال هـيـمـسـت و تـئـش اـم لوـهـجـمـال ضـرـفـت نـأب (۱۴۱) ضـورفـمـال و هـ رخـآ ضـرـفـت مـث لـوـأـلـا اـطـخـال و هـف ناصقنـال و اـدايـزب اـطـخـا نـإ و بولطمـال و هـف قـبـاط طـوـفـحـمـال ةـمـس و يـناـثـال اـطـخـال يـف لـوـأـلـا ضـورفـمـال بـرـضـا مـث يـناـثـال اـطـخـال لـصـح اـطـخـا نـإف يـناـثـال نيـصقـان و نيـدئـاز نـإف اـطـخـال ناـک نـإف يـناـثـال طـوـفـحـمـال و هـ لـوـأـلـا اـطـخـال يـف يـناـثـال ضـورفـمـال و لـوـأـلـا نيـطـوـفـحـمـال عـومـجـم اـفـلـتـخـا نـإ و نيءاطـخـال نيـب لـضـفـال يـلـع نيـطـوـفـحـمـال نيـب لـضـفـال مـسـقـاف نـإف ؟ ةـرـشـع لـصـح مـهـرد و هـاـثـلـث هـيـلـع ديز ددعّیا لـيـق ولف (۱۴۲) ، لوـهـجـمـال جـرخـيـل نيءاطـخـال عـومـجـم يـلـع طـوـفـحـمـال اـف ، دئـاز دـحاو يـناـثـال اـطـخـال اـف ةـتـس هـضـرـفـت و ، ةـدئـاز ةـتـس لـوـأـلـا اـطـخـال اـف ةـعـسـت هـتـضـرـف نيـب لـضـفـال يـلـع اـمـهـنـيـب لـضـفـال ةـمـسـق نـم جـراخـال و نوـثـالـث و ةـتـس يـناـثـال و ةـعـسـت لـوـأـلـا ةـثـالـث لـصـاحـال يـلـع و هـعـبـر هـيـلـع ديز ددعّیا لـيـق ولف (۱۴۳) ، بولطمـال و هـ نـاـسـمـخ و ةـسـمـخ نيءاطـخـال و ، صقـان دـحاوـب تـأطـخـا ةـعـبـرا هـتـضـرـف ولف ؟ لـوـأـلـا يـلـا دـاع مـهـارد ةـسـمـخ عـمـتـجـمـال نـم صقـن و هـسـامـخـا (بولطمـال و هـ ةـسـمـخ نيءاطـخـال عـومـجـم يـلـع نيـطـوـفـحـمـال عـومـجـم ةـمـسـق جـراخ و ، ةـدئـاز ةـثـالـث ةـيـنـامـث نـيـاـطـخـال بـاسـحـب تـالـوـهـجـمـال جـاـرـخـتـسا يـف عـبـارـال بابـال ، بابـسـحـال هـصـالـخ

هـمـارکـال حـاـتـفـم :

هـيـف فـرـصـتـتـف ، لـوـأـلـا ضـورفـمـال هـيـمـسـت و تـئـش اـم لوـهـجـمـال ضـرـفـت نـأ هـنايـب و لـمـعـال ةـقـيـرـط و ضـرـفـت مـث ، لـوـأـلـا اـطـخـال و هـف ناصقنـال و اـدايـزب اـطـخـا نـإ و ، بولطمـال و هـف قـبـاط نـإف ، لاؤـسـال بـسـحـب اـطـخـال يـف لـوـأـلـا ضـورفـمـال بـرـضـا مـث ، يـناـثـال اـطـخـال لـصـح اـطـخـا نـإف يـناـثـال ضـورفـمـال و هـ رخـآ نـإف ، يـناـثـال طـوـفـحـمـال و هـ لـوـأـلـا اـطـخـال يـف يـناـثـال ضـورفـمـال و ، لـوـأـلـا طـوـفـحـمـال هـيـمـسـت و يـناـثـال نـإ و ، نيءاطـخـال نيـب لـضـفـال يـلـع نيـطـوـفـحـمـال نيـب لـضـفـال مـسـقـاف نيـصقـان و نيـدئـاز نـإف اـطـخـال ناـک دـعاوـق حـرـش يـف ةـمـارکـال حـاـتـفـم) . لوـهـجـمـال جـرخـيـل نيءاطـخـال عـومـجـم يـلـع نيـطـوـفـحـمـال عـومـجـم اـفـلـتـخـا (۲۵۴ ص : ۱۳ ج ، (ةـثـيـدحـال - ط) ةـمـالـعـال

تـسا هـدمـآ نـيـنـچ زـيـن اـدـخـهـد هـمـانـتـغـل رد :

رهـاوـجـال رـحـب بـاتـک رد : تـالـوـهـجـمـال جـاـرـخـتـسا يـارب بـاسـحـمـلـع رد تـسا يـا هـدـعاق مـان (ا ع) [٤٦ خ] . نـيـئـاطـخـيـم جـاـرـخـتـسا رد رايـسـب قـيـرـط هـکـنـادب : تـسا هـدـش هـداد حـرـش نـيـنـچ هـدـعاق نـيـا رتـافـدلـا مـلـع يـف دـنـهـاوـخ هـچـنـآ ار لوـهـجـم هـکـنـآ ، نـأ هـقـيـرـط و دـشـاب يـم نـيـئـاطـخـيـم سـان بـلـغـا لـاـحـب حـلـصـا و لـهـسـا و ... دـشـاب اـطـخـا يـا اـلـاو قـافـتـالـا مـعـن ، دـشـاب لـاؤـس اـب قـبـاطـم رگـا ؛ هـدرک لـمـع نـأ هـب لـاؤـس بـسـحـب و هـدومـن ضـرـف اـطـخـا رگـا ؛ دـنـراد لـومـعـم قـبـاس روتـسـدب نـأ رد . دومـن ضـرـف يـرگـيـد زـيـچ دـيـاب سـپ ، دـيـاز يـا تـسا صقـان دـنـمـان لـوا طـوـفـحـم اـرنـآ و هـدومـن بـرـض يـناـث يـاـطـخـا رد ار لـوا ضـورفـم سـپ ، دـشـاب ناصقنـال يـا هـدايـزب دـشـاب رـه اـطـخـا رگـا هـکـ دومـن هـطـحـالـم دـيـاب نـيـا زـا سـپ ، دـنـمـان يـناـث طـوـفـحـم اـرنـآ و لـوا يـاـطـخـا ردار يـناـث ضـورفـم و نيـب لـضـف دـيـاب تـسا صقـان يـا دـيـاز و دـر هـکـ يـنـعـم نـيـا هـب دـنـشـاب يـم رگـيـدکـي قـبـاطـم و دـنـيـئـاطـخـا رگـا و تـسا لوـهـجـم تـمـسـق جـراخ ، دومـن تـمـسـق نـيـئـاطـخـال نيـب لـضـف رـب ار نيـطـوـفـحـمـال يـم لوـهـجـم تـمـسـق جـراخ ، دومـن تـمـسـق نـيـئـاطـخـا عـومـجـم رـب ار نيـطـوـفـحـم عـومـجـم دـيـاب ، دـشـاب يـم هـفـلـتـخـم کـي يـکـي . دـنـتـفـر رازابـب رـفـن دـنـچ : هـلـاـسـم . مـيـروآ يـم ار رـيـز هـلـاـسـم و د قـوـف هـدـعاق مـهـف يـارب . دـشـاب

و دندش چراخ رازاب زا اهنآ هکنآ زا سپ . رخآ یلا و رتم هس یموس و رتم ود یرگید ، دیرخ هچراپ رتم مولعم دیسر هچراپ رتم شش کی ره ، دندومن میسقت دوخ نیب یواسم روطب و عمج ار دوخ یاه هچراپ : ل ح . ار اهنآ هدع دینک

اریز دنا هدیخ هچراپ رتم ۲۸ رفن ۷ تروص نیارد ، دشاب رفن ۷ اهنآ هدع مینک یم ضرف

$$28=7+6+5+4+3+2+1$$

اهنآ یعقواو مهس زا رتم ود هک دسر یم رتم ۴ کی ره ، مینک میسقت تفه رب ار رتم ۲۸ نوچ و رگید ضرف لاج . دنیوگ یم لوا یاطخ ار ۲ ددع نی . (تسا هدوب رتم ۶ یعقواو یمهس اریز) تسا رتمک اریز ، دنا هدیخ هچراپ رتم ۴۵ رفن ۹ تروص نیارد میریگ یم رفن ۹ ار اهنآ هدع و مینک یم

$$45=9+8+7+6+5+4+3+2+1$$

تسا رتمک اهنآ یعقواو مهس زا رتم کی هک دسر یم رتم ۵ کی ره ، مینک میسقت ۹ هب ار ۴۵ نوچ و لوا طوفحم) ۱۸ : دوشیم ، مینک یم برض ۹ رد ار (۲ ینعی) لوا یاطخ لاج . دندمان یم مود یاطخ ار کی نی و مینک مک ۱۸ زا ار ۷ نوچ (مود طوفحم) ۷ : دوشیم مینک یم برض ۷ رد ار (کی ینعی) مود یاطخ و (هئاسم . تسا نارادیخ دادعت هک دوشیم هدزای باوج ، مینک میسقت کی ینعی ، ااطخ ود لضافت رب راهچ لصاح ، دوشیم هفاضا ناموت دصراهچ یکی مهسب رگا هک دندرب ثرا یقیرطب ردارب ود : مود هس لصاح ، دیدرگ یم هفاضا ناموت دصراهچ یرگید مهسب هکنانچ و تشگ یم یرگید مهس ربارب . دوشیم لوا مهس ربارب

ل ح :

: یمود مهس اذل دشاب ۲۰۰ یلوا مهس مینک یم ضرف

$$150=4:600=400+200$$

$$550=400+150$$

. تسا لوا یاطخ هک دوشیم ۵۰ لصاح مینک مک ، تسا یلوا مهس ربارب هس هک ۶۰۰ زا ار ۵۵۰ نوچ

، مینک ضرف ۱۶۰ ار یلوا مهس هکنانچ و

$$140=4:560=400+160$$

$$540=400+140$$

لاج . تسا مود یاطخ هک دوشیم ۶۰ لصاح مینک مک ، تسا یلوا مهس ربارب هس هک ۴۸۰ زا ار ۵۴۰ نوچ یم برض ۱۶۰ رد ار ۵۰ دعب و لوا طوفحم هک دوشیم ۱۲۰۰۰ هجیتن ، مینک یم برض ۲۰۰ رد ار ۶۰ مینک عمج مه اب ار ۱۲۰۰۰ + ۸۰۰۰ ینعی ارود نی نوچ ؛ تسا مود طوفحم هک دوشیم ۸۰۰۰ ، مینک تسدب ۲۰۰۰۱۱ ی-لوا مهس (اطخ ود عومجم) ۱۱۰ رب ۲۰۰۰۰ میسقت لصاح زا و دوشیم ۲۰۰۰۰ لصاح دی یم تسدب نینچ یمود مهس ، مینک میسقت ۴ رب و مینک عمج ۴۰۰ اب ار مهس نیارگا و دی یم

$$160011 = 4 : 640011 = 400 + 200011 \text{ (ادخده همان تغل)}$$

مولعمل العزجال ءانثتسا زوجي :دنیامرف یم نیضوع هیمولعم ثحابم لیذ دعاوق رد یلح همالع [4] ام ال ةعبرأب ةعلسلال هذه كتعب :لاق ولف يقابل ال ةلباقم يف رخآال نوکيف ، نیضوعال دحأ يف

رعس املعې نأ ال، كلذ هجولا و، ةلاهجل اقلطم لطبي: خيشلا لاق، مويلا رعسب ادحاو يواسي يدنع برقألا و. نم ثل اعابراً ةثالث يف حصي: لاق، ادحاو صخي ام ال: لاق ول و. مويلا عيبل حص امهريغ وأ ةلباقملا و ربجلاب هاملع ناف، ةلاهجل ىلإ يضفملا رودلا توبثل، نالطبلا (١٢٠-١١٨ ص، ٤ ج، دصاقملا عماج) نم ثل اعابراً ةلباقملا

ىم و دزادرب ىم هبسانتم هعبرا ىهدعاق ناىب هب لوهجم جارختسا قرط حرش ماقم رد ققحم موحرم و، هيف عيبل حص ام رادقم ناملعې دقعلا نيح يرتشملا و عئابل نم دحاو لك ناك ناف: ئي: دىوگ ةبسانتملا ةعبرألا و نيأطخلاك، قرطلا نم اهريغ وأ ةلباقملا و ربجلال قيرطب ىنثتسملا رادقم، دقعلا دعب كلذ جارختسا نم اهنكمت عيبل ءحصل يفكي ال و، فنصملا هركذ امك، عيبل حص سديلقأ نأ: هقيقت و...، ةبسانتملا دادعألا ةعبرألاب و... (١٢٠ ص، نامه) نالطبلا ةبجوملا ةلاهجل و، عبارلا ىلإ يئانثلا ةبسنك ثلثلا ىلإ لوألا ةبسن ناك، تبسانت اذا ةعبرألا نأ ىلع نه رب دق اضيأ نه رب و. يئانثلا ىلإ يئانثلا ةبسنك مدقملا ىلإ مدقملا ةبسنلا لعج: ئي، ةبسنلا لادبأ وه ني مدقملا عومجم ةبسن نوكتف، ةبكرم تبسانت ةلصفم تبسانت اذا ةعبرألا ريءاقملا نأ ىلع ني مدقملا ىلإ مدقملا ةبسن ناك تسكع اذاف، يئانثلا ىلإ يئانثلا عومجم ةبسنك مدقملا ىلإ عومجم سمخ ىنثتسملا نوكتف، هانركذ امل ققحم وه و، نيئانثلا ىلإ يئانثلا ةبسنك (ج، نامه): دئىم هراشا هعبرا بسانت هعاق هب زىن هىصولا باتك رد ناشىا (١٢٣ ص، نامه). ءعلسلا (٢٩٤ ص، ١٠)

دىامرف ىم هنوگ نىا باسحلا هصالخ رد هبسانتم هعبرا دروم رد زىن ىىاهب خيش:

حطسم ءواسم اهمزلي و (١٣٢) اهعبار ىلا اهثلاث ةبسنك اهئانث ىلا اهلوأ ةبسن ام ىه و (١٣١) نيطسولا حطسم مسقاق نيئرطلا دحأ لهج اذاف (١٣٣)، هىلع نه رب امك نيطسولا حطسم نيئرطلا وه جارخالاف مولعملا طسولا ىلع نيئرطلا حطسم مسقاق نيئرطلا دحأ وأ، مولعملا فرطلا ىلع ىا وحن لوألاف (١٣٥)، اوحن و تالماعملا ب و ناصقنلا و ءداي زلاب قلعتي نأ ام لاؤسلا و (١٣٤): بولطملا و دخألا ئمسي و رسكلا جرخم دخأت نأ قيرطلا و (١٣٦)؟ الثم ةثالث راص هعبر هىلع ديز اذا ددع: ةثالث تامولعم كعم لصحيف ءطساوئ مسي هىلا تي هئنا امف لاؤسلا بسحب هيف فرصتت ىلا لوألا وه و دخألا ةبسن و، اذك راص هلوqb لئاسلا هاطعأ ام وه و مولعملا و ءطساوئ و دخألا يف دخألا برضا، عبارلا وه و مولعملا ىلا ثلثلا وه و لوهجملا ةبسنك يئانثلا وه و ءطساوئ و (١٣٨): ئاسمخ و ئانثا لاثملا يف وه (١٣٧)، لوهجملا جرخيل ءطساوئ ىلع لصاحلا مسقا و مولعملا و رّسملا لاطرا ءسمخف؟ مكب نالطر، مهارد ةثالث لاطرا ءسمخ ليقل ول امكف يئانثلا ام ةبسنك رعسلا ىلا رّسملا ةبسن و نمثلا هنع لؤسملا و نمثملا نالطرلا و رّسلا ةثالثلا، ءسمخ وه و لوألا ىلع ءتس وه و نيئرطلا حطسم مسقاق عبارلا لوهجملاف نمثلا ىلا نمثملا وه و نيئرطلا حطسم مسقاق ثلثلا وه و نمثملا لوهجملاف؟ ئي مهردب لاطر مك ليقل ول و (١٣٩) و هسئج ريغ يف لاؤسلا رخآ برضت مهلوق دخأ انه ىه نم و (١٤٠)، ةثالث وه و يئانثلا ىلع ءرئع ثلثلا بابلا، **باسحلا هصالخ**، هب ظفءحاف عفّنلا ميظع باب اذه و، هسئج ىلع لصاحلا مسقت (هبسانتملا هعبارلا تالوهجملا جارختسا يف)

تسا هدمآ نىنچ نىا زىن ادخه ده مان تغل رد:

اى دادعا نأ زا تسخن تسا هءش صرف هچنآ تبسن هك تسىئاه رادقم اى ددع راهج نابساحم دزن ثلث رد اهنآ زا تسا هءش صرف هچنآ تبسن دئنام ىئانث رد اهنآ زا تسا هءش صرف هچنآ نابساحم دزن. دئنام طسو و د ار موس و مود و فرط و د ار مراهج و لوا و. دشاب، عبار رد اهنآ زا تسا هءش صرف هچنآ نابساحم ءعبرا ار دادعا نىا سپ. هه دبشاب چئپ تبسن دئنام تشه هب راهج تبسن ءالثم تسا ددع نىمود هك تشه ددع هب اضراف تسا ددع نىلوا هك راهج تبسن هك ئانچمه وور نىزا دئنام حطسم هك دىأ مزال و. هه دبشاب چئپ تبسن دشاب نىنچمه، ددع مامت هب تسا مىن تبسن اضراف اى ددع هس، تسا هبسانتم ءعبرا مكح رد هچنآ اما و. دشاب ىواسم نيئرطلا حطسم اب نيئرطلا هب راهج تبسن ءالثم، دشاب شموسب مود تبسن دئنام شمودب نأ لوا تبسن هك تسىئاه رادقم

ار ددع هس نيا هكنيا و . دنمان زین درفلةبسانتم ارنا و تسرا هدرناشب تشه تبسن دننام تشه نیفرط دادعا حطسم یواسم دادعا نآ رد طسو عبزم هک تسنآ یارب دننادیم هبسانتم هعبرا مکح رد طباض ربام هک یحرش زا ،دهاوخ ب لیمکت و حورشم روطب ار بلطم نیا قیقحت سک ره و . دشاب تاحالطصا فاشک) . دنک هعجارم میا هتشون تسرا نیهاربالا حضومب یمسم هک باسحلادعواق هجرد راهچ رما نیا یارب و لوهجم ددع دوشیم هدرک مولعم نادب هک تسرا هدعاق باسح ملع رد . (نونفلا سپ عبار هب ثلاث تبسن هک دشاب نانچنآ یثاب لوا ددع تبسن هک روطنیا هب تسرا ررقم دادعا دشاب لوهجم نیفرط زا یکی هک هاگره . دنمان نیطسو ار ثلاث و یثاب و دنیوگ نیفرط ار عبار و لوا هک ردقنآ سپ مولعم فرط دادعا رب نک میسقت ربارب ار برض لصاح هدرک برض مه اب ار نیطسو هیپور ود هک دسرپ یسک رگاالثم دوب دهاوخ لوهجم فرط ردقنامه دسر مولعم فرط دادعا زا ددع کیب زا یکی اجنیا رد نوچ هک میئوگ دوب دهاوخ دنق راثآ دنچ ار هیپور هدرهچ دشابیم دنق راثآ شش ار و داتشه دش لصاح میدرک برض مه اب دشاب هدرهچ و شش هک ار نیطسو سپ تسرا لوهجم نیفرط هک دیدرگ مولعم دیسر و دو لهچ ددع کی رهب میدومن تمسق دشاب ود هک مولعم فرط رب ارنا سپ راهچ تبسن شش اب ار ود هکنانچ هک تسرا رهاظ نونکا . تسرا دنق راثآ و دو لهچ اجنیا رد لوهجم فرط نک ساق و . بولطملا وه و تسرا ثلث تبسن و دو لهچ اب ار هدرهچ روط نیمه تسرا ثلث ماع میهفت یارب لهس ترابع نیا هب ار هدعاق نیا و دشاب لوهجم نیطسو زا یکی هک یتقو نیرب (هبسانتم هعبرا لخدم ، ادخهده همان تغل) . (تاغلل ثایغ) . ما هتشون

نآ و درمش یم بانطا ار هقف رد لئاسم نیا زا هدافتسرا رد یثاب دیهش هیور راهچ بحاص هتبلا [5] دناد یم هیقف هیظو ار

اهنم و ،ةلباقملا و ربجلال قیرط اهنم قئارط بولطملا نایب و رودلا اذه نم صلختلا یف ءاملعلل ةفیظو هنوک مدع ةرورض هلحم ریغ یف ناک نإ و کلالاسملا یف امهب بنطأ امک نیئاطخلال قیرط ساقی یتلا ةیتآلا ءلأسملا یف -یلعت هللا ءاش نإ -امهنم لوألا ةیفیک عمستس و ،هقیقلا حرش یف مالکلا راهچ)لهس رمألا و دعاوقلا یف اهیف بنطأ یتلا ةیرودلا لئاسملا نم اهریغ اهیلع (۴۶۹:ص ، ۲۸ج ؛مالسإل عئارش

ةباحملا لباقم ةثرولفل ،نمثلا نم ءیش فصنب دبعلال نم ءیش یف عیبالا حصی ةثلاثلا یف و یف ةدئازلا ةرشلل و دبعلال ،نمثلا نم ءیش فصن مهل لصح دق و ،نمثلا و ةکرتلا نم ءیش ةفیظو وه سېل امم کلذ ریغ ىلا ،ناتلث و نورشع و ةتس اذا ءیشلاف ،فصن و ءیش ریذقت رکذ هنإف ،کلالاسملا یف نیدیهمشلل یثاب اصوصخ ،ءاملعلال نم ةعامج هیف بنطأ نإ و ،هقیقلا فراعملال ىلع لهس رمألا و ،یوبرلا یف اضیأ نیئاطخلال قیرط و ،قیرطالا اذهب کلذ جارختسرا حرش یف مالکلا راهچ)ملاعلا هللا و لوألا قیرطالاب هانرکذ ام ریغل لهسألا و ،باسحلال ةقیرطب (۴۷۲:ص ، ۲۸ج ؛مالسإل عئارش

تسوېپ هب ءاهقف تاملک رد نیأطخلال باسح هدعاق زا هدافتسرا دراوم هب ىلیصفت هعجارم یارب [6] دىامرفب هعجارم ۲ هرامش

همالعه دعاوق رد رجب

باتک نیخا آلا و. دناهتفرگ هلصاف نآ زا اههزوج ریخا نورق رد هنافسأتم هک ماهتفگ ررکم نم رد نآلا. دوههتشذگ [2] ربح ملع شیدایپ زا نرق دنچ یلح همالعه نامز. [1] تسا دعاوق، یلح همالعه هعجارم اچک ره. دننادیم ار نآ همه و تسا یبرع نآ مساینعی. تسا «Algebra» ملع نیامسا ایند لک هدوب یناجزوب و یمزراوخ یارب، هدوب مالسا زا دعوب ربح ملع شودح و شیدایپ. تسا هنوگنی دینک [3] دشابیم شدعب یارب همالعه. دش عورش موس نرق اهنی. تسا

لح اه نی: دنیوگیم هک دسریم یلئاسم هب تالماعم رد نیگنس یهقف نتم رد و دعاوق رد یلح همالعه و متسه دلب مه همالعه نم ینعی؟ تسا انعم هچ هب همالعه هم لک نی. [4] هلباقم ل و ربح لال دوشیم [5] درک هدافتسا هقف رد ملع نی زا دیاب هک میوگیم مدوخ بطاخم هب هک منادیم تسرد ار نآ مه

دعاوق باتک فیلات خیرات هنیمز رد لاوقا [1]

تسا فالخا دعاوق فیرش باتک فیلات نامز دروم رد

۶۹۹ لاس

دراد نیققح مل رخف دوخ دنزرف هب هک یتیسو نمض رد دعاوق فیرش باتک نیایپ رد دوخ همالعه زا مشش ههد یادتبا رد و یگلأس هاجنپ ندرب نیایپ هب زا سپ ار باتک نی هک دنک یم حیرصت: تسا هدومن فیلات شیوخ کرابم تایح

هٔصو

هٔبحی ام یلإ كدشرأ و، هتمزالم و ریخلال عفلك قفو و، هتعاط یلع یلعات هٔلل كناعأ - ینب ای ملعا هب رقت ام لكب كآب و، نیرادلایف كدعسأ و، هانمتت و ریخلال نم هلمأت ام كعلب و، هاضری و بابسأ كقزر و، تاحالصلاب كللمعأ متخ و، دیرل شیعلا و دیرسل رملعلا یف كل دم و، نیعلل دق ین - رورشلل كنن عفد و، روضحم لك هٔلل كاقو و، تاكربلل مئاطع نم كیلل ضافأ و، تاداعسلل طافللأب مالسلل عئارش دعاوق هیف كل تنیب و، ماكحلأ یواتف بل باتكلا اذه یف كل تصخل نم تغلب نأ دعوب كلذ و، دادسلل قیرط و داشرلل جهن هیف كل تحضوأ و، هزرح تارابع و هزرحم هلا و هیلع هٔلل یلصل ایاربلا ديس مكح دق و، نیسلا رشع یف تلخد و نیسمخلل رملعلا (714 ص ۳، ج ۳، ماکحال دعاوق). ایانملا كارتعا أدبم اهأب

باتک رد ناشی دوخ حیرصت هب انب) ۶۴۸ لاس رد یلح همالعه بانج دلوت نامز هب تیانع اب نامز نی (بیترت) هئامتس و نیعبرأ و نامث هنس ناضمر رهش نم نورشعلا و هسأتلا دلوملا و: شیوخ یلاجر. دشاب یم یرمق یرجه ۶۹۹ لاس، (۱۵۹ ص، لاوقالا هصالخ

۶۹۳ ای ۶۹۳ لاس

نیا رد .تسا هتخادرپ دوخ ببتک رکذ هب زین لاوقالا ةصالخ بیترت ،دوخ یلاجر باتک رد ناشیا مان یفلتخم یاه باتک زا ،تسا یرجه (۶۹۲ خسن زا یخرب قبطو) ۶۹۳ لاس نآ فیلت نامز هک باتک :تسا هلمج نیا زا زین دعاوق هک دنرب یم

رّهطم نبّیلع نب فسوي نب نسحلا

و ادلوم یّیلحلا روصنم وبأ - ءارلا و ،ةدّشملا ءهلا و ،ةمّجعملا ریغ ءاطلا و ةمومضملا میملاب - ببتک هل - باتکلا اذه فنّصم ،انکسم

یف نیملسلملا بهاذم عیمج هیف انرکذ ،هلثم لمعی مل :بهذمل قیقحت یف بلطملا یهتنم باتک هنم انلمع ،یلاعت ؤلللا ءاش نإّمتی ،هیف انفلخ نم ججح لاطبإ دعب ؛هدقتعن ام انّجر و ،هقفلاب عبس - **ةئامّس و نیعست و ثالث ةنس** رخآل عیبر رهش وه و - خیّرأتلا اذه یلإ (۱۵۸ ص) .مارحلا و لالحللا ةفرعم یف ماکحأل دعاوق باتک ... (۱۵۵ ص ،لاوقالا ةصالخ بیترت) .تادّلمج

نیا :دیامرف یم هنوگ نیا نآ خیرات و باتک فیلت هجو دروم رد ماثللل فشک فیرش باتک بحاص و لوقعم لیصحت هب لاغتشا زا سپ وا دوخ راهطا هب انب و نیققحملا رخف تساوخر هب باتک :تسا هدش فیلت لوقنم

تأرق و ،لوقنملا و لوقعملا یف - هجور ؤلللا سّدق - یدلاو یلع تلغتشا اّمل :مالسإل رخف لاق ،هقئاقح و هراسأل اعماج ،هقفلایف اباتک لمعی نأ هنم تسمتلا ،انباحصأ ببتک نم اریثک ،مکحل نم اهمزلی ام یلإ ةدعاقّلك دنع ریشی نأ و ،ناهربلا و نیلوصأل یملع یلع هلئاسم ینتبی هیبنتل ،اهوحف و یرخأ ةدعاق یلعّصن نم مزل ام و ،هاوتف و هدقتعم کلذ لبقرکذ دنک نإ و نیّدلقملا لاهجل نم ریثکّنظی دقف ،مارحلا و لالحللا ئدابم دعاوق و ،ماکحأل لوصأ یلع دهتجملا دّیجلارعلشلل لیو :لیق امک ،ادحاو افرح همالک نم اومهفی مل مهّنا اوملعی مل و ،هیف ماکحأل ضقانت یهنتا ،ءوسلا ةاور نم

هدش فیلت ۶۹۲ ای ۶۹۳ لاس رد باتک هک تسا لوقعم ای ۶۸۲ لاس رد رخف بانج دلوت هب تیانع اب :دهد یم خساپ ناشیا ؟دشاب

یفینصت سامتلا و ،لوقنملا و لوقعملا یف باتکلا اذه فینصت لبقر هلاغتشا دعبتسی دق و **باتکلا فنّصملا دّق و ،ةئامّس و نینامث و نیتنثا ةنس دلو ؤنأل ،اذک و اذک هتفص باتک و نیعست و ثالث ةنس ؤنأ و ،اهل ةدع خیرات رکذ و ،ةصالخلا یف هتافنصم یف** مامتإ دنع رمعل نم هل ناکف ،**نیعست و نیتنثا ةنس خسنلا ضعب یف و ،ةئامّس** ءاشی نم هیئؤی ؤلللا دیب لصفلا نکل و ،هلبق اّمع الضف ،لقأ و ،رشرع و ،رشرع یدحإ باتکلا

یف تعرش و ،ةنس ةرشرع ثالث لمکأ مل و اهلوقنم و اهلوقعم مولعللا لیصحت نم تغرف دق و لمکأ مل و صیخلتلل حرش مهف یلع صیرحلا ةینم تفّنص و ،ةرشرع یدحإ لمکأ مل و فینصتلا ،شاح و حورش و نوتم نم ةرشرع یلع فینی ام یبتک نم هلبق تلمع تنک دق و ،ةنس ةرشرعست ةعیرشلل لوصأ یف ةعیربلل دوخل و ،نیدللا لوصأ یف ةدبزل و ،اهعباوت و ةغالبل یف صیخلتللاک نینس رشرع نبا أن و سوردللا نم یقلل تنک و .ةّیفسنللا دئاقع حرشی شاح و ،فشاکلا و ،اهحورش و ،هلّوظم و هرصتخم ،ینازاتفتلل صیخلتلل یحرش

مان قاحلا لامتحا ؛تسا لمات لباق هک دنیامرف یم حرطم زین ار یرگی دلامتحا نایاپ رد ناشیا نینس دعب ةصالخلا یف امب باتکلا مساقاحلإ لامتحا عم اذه :ةصالخ باتک فیلت زا سپ باتک (۱۱۲-۱۱۱ ص ،۱ ج ،ماثللل فشک) اهفیلت نم

اهیف ببتکلا هذه و :دوش یم تیوقت ببتک نیوانع رکذ نایاپ رد هصالخ رد همالع مالک اب لامتحا نیا (۱۵۹ ص ،لاوقالا ةصالخ بیترت) همامتإ یلاعت ؤلللا نم وجرن ،متی مل ریثک

هديرک ناوونع ۶۹۳ ای ۶۹۲ لاس اربا تک فیلأت خیرات، لاقوالا ؤصالخ هب داننسا اب ارهاط زین ؤعی رذلا نسا:

مارحل و لالحل لئاسم یف ماکحلأا دعاوق : ۹۳۰

اهیلع فنصملا رصع هخسن، ؤروهشملا ؤلوا دتملا بتک نم یه و 726 یفوتملا یلحل ؤمالعلل و یشاوخل و ؤقیلعلتلا ترم دق و 725 یف یلماعلا مېهاربإ نب رصان نب نیسحل اهانأ: هئاهنإ نلیق و ؤمارکلا حاتفم و ماثلل فشک و دصاقملا عماج لثم، هلحم یف لک هیلع ؤریثکلا حورشل سامتلأا ماکحلأا دعاوق نیب و هاواتف هیف صخل هقفل یف، نیئتس و ؤئامتس دعاوقلا لئاسم ددع لاسرب لصفتملا ؤالآا فدارت و ؤامعنلا غباوس یلع هلل دمحلا]: هلوأ . نیققحمل رخف هدلو 692 و 693 یف هنم غرف دق و، روکذمل هدلو یلإ ؤطوس بم ؤیصوت هتمتاخ یف و [... ؤایبألأا اضر دمحم خیشللا نب یلعل خیشللا ؤناخ یف دوجوم هخسن و ماثلل فشک یف هرکذامک ؤاطغل فشاک،

عبط، نیئتسل رشع یف لخد و نیسمخ رمعل نم غلب نا دعب همتأ هنإ: مرخآ یف لاق نب نیدل رخف دنع دجوي و 1329 یف ؤعان یشاوخم ریبک یلحرع طقب اهنم و 1272 یف اهنم ارارک یلإ ؤعی رذلا). یلحل ؤمالعل ؤراج اهیلع و 724 اهتباتک یور، هخسن اضرأ نارط یف نیدل دجم (۱۷۷-176 ص: 17 ج: ۱؛ ؤعیشلل فیناصت

هديرک دراو لاکشا گرزباقآ رب، دعاوق بابتک یا هتنارد همالع بانج تیصو هب داننسا اب زین یخرب دن:

یلعل یلاعت ؤللأا کناعأ ینب ای ملعا: هلقوب هدلو اهب یصوي ؤمالعلل ؤمّیق ؤیصو بابتکلا رخآ یف و ماسلإا ؤئارش دعاوق کل تنّیب و، ماکحالا یواتفّ بل بابتکلا اذه یف کل تصّخل دق .. هتعاط نا دعب کلذ و، دادسلل قیرط و داشرلأا جهن هیف کل تحضوأ و، ؤرحم تارابع و ؤرصتخم طاقلأا کارتعا أدبم اّنب ایاربلا دیس مکح دق و، نیئتسل رشع یف تلخد و نیسمخل، رمعل نم تغلب .. ایانملا ..

و، ه 700 و 699 ماع هنع زواجت و، ه 698 ماع نیسمخل غلب دقف، ه 648 ماع دیلاوم نم ؤمالعللأا نا امب و ؤرکذت). ماتب سیل ه 692 و 693 ماع دعاوقلا فلأا نأ نم زیجمل انخیش هرکذام نا ملعی کلذب (254 ص: 1 ج: ۱؛ نایعألأا

هنوگ نیا بلطم و دنیب ناوت یم، نسا هدش ناوونع غارف هملکأا حیرص نا رد هک ؤعی رذلا مالک زا غراف کیدزن یط رد نا لیمکت اما نسا هدوب نا زا لبق ای و ۶۹۲ لاس زا تباتک یا دتبا خیرات هک درک عمج دشاب یم ۶۹۹ لاس ینعی لاس هد هب.

۷۲۰ لاس ۳۰

هنوگ نیا یکرک ققحم موحرم نادرگاش زا یخرب زا ؤاملعلل اضر رد، هاگدی و دنیب لباقم هطقن رد دن: ۷۲۰ لاس هب و لاس هد یط رد ار دعاوق فیلأت هک نسا هدش لقن

مهنم و: خیشملا یماسأ رکذل ؤلومعملا هتلاسر یف یکرکلا یلعل خیشللا ؤذمالت ضعب لاق و یلحل رهطملا نب فسوي نب نسحل نیدل لامج ؤمالعلل ماغرضل دسالا و ماقمقل ربحل خیشللا دعاوقلا بابتک اهنم، نیئتاملل یلعل فیئت یتلل ؤنسحلل تافلؤملا و ؤریثکلا فیناصتلل ابحاص ؤیاهن و مالکلا ملع یف مارملا ؤیاهن و ؤیاهنلا و بلطملا یهتنم و فلتملا و ریرحتلا و داشرالا و ملع یلا لوصولل بیذهت و یداهلا و نیدشرتسملا جهن و قحلأا جهن و لوصولل ملع یلا لوصولل ؤنس نینس رشع یف اهفلأا دعاوقلا هفیناصت دوجأ و، حالصلأا جهنم و داقتعالا بجاو و لوصولل 363- ص: 1 ج: ۱؛ ؤالصفلا اضر و ؤاملعلل اضر). یهتنل -دادغبب هسردب لغتشا و ؤئامع بس و نیرشع

دردان رواب ار ی بلطم نی چ اما دوح ناشی

فی لآت ناك و ،ةئامع بس و نی رشع و تس ةنس ةمالعلا ةافو نالف الوأ أمأ :رطن همالك یف :لوقأ و (۳۶۴ ص ،نامه) ... دعاوقلا

یدرج ورب هلالا تیآ موحرم هناخباتک رد دوجوم یطخ هخسن رد نی چمه و دوجوم عبط رد فلوم ترابع هک تسایع) تسایع هدش همجرت زین شخب نی ،یسراف نابز هب باتک همجرت رد اما دراد طقس یرجه ۷۲۰ لاس رد یگل لاس هد نس رد» هک تسایع هدش همجرت هنوگ نی ،باتک نی رد الاب هرقف : (همالع بانج نس هن و تسایع فی لآت نامز لوط ،لاس هد زا دوصقم هک نآ لاح و !» هدرک فی لآت

هب انب و تسایع هتشدگرد 726 لاس رد همالع، اریز تسین رطن زا نورب لضاف نی مالک، دیوگ فلؤم فی لآت زا نامز هچ و دشاب هتشون شت لحر زا شپ لاس شش ار دعاوق باتک ی تسایع و هتشون ضایر همجرت) . دشاب هدرک سیردت، هدوب دادغب رد هک یضرف رب، دادغب رد ات هتفای تغارف نآ (۴۹۹ ص ۱، ج ۱، همالع)

یارب ییاج رگید دشاب فی لآت یادتبا هن و نایاپ نامز ، ۷۲۰ لاس زا دوصقم رگا دسریم رطن هب . دنام یم یقاب دادغب رد تنوکس دروم رد ماهبا زا ریغ ضایر بحاص لاکشا

دندکیم ناو نع ۶۹۹ لاس نامه ار باتک فی لآت نامز ، لمآلا لما رب زین دوح هقیلعت رد یدنفا موحرم

و ،ةئامتس و نی عست و عست ةنس ناضمر رهش عسات ةلیل هفیلات نم غرف (مكحألا دعاوق باتك) یف ةجحلایذ نم رشع عبار ةلیل هنم فلؤملا غارف نأ هتذمالت ضعب طخب هنم ةخسن رخآ یف تیأر (۱۲۷ ص ؛ لمآلا لمأ ةقیلعت) . ةروكذملا ةنسل

درگاش مالک رب ، باتک نایاپ رد همالع بانج تیصو هب دانتسایب زین نیما نسحم دیس موحرم دندکیم دراو لاکشا یکرک ققحم

۶۶۰۰ هلائسم یشاو حلا و حورشلا ریثك نادلجم مارحلا و لالحلا ةفرعم یف مكحألا دعاوق (13) غرف و نی نس رشع یف هفلأ هفی ناصت دوجأ هنای سلجملا ذیمالت ضعب نع ضایرلا یف . ةلأسم اما دعاوقلا رخآ یف یتلا هدلول ةمالعلا ةیصو یف و . یهتنا دادغب هسردب لغتشا و 720 ةنس هنم هنم غارفلا دنع هرمع نوکیف نی تسلا رشع یف لخد و نی سمخلا غلب نا دعب هنم غرف هنأ یلغ لیدی ؛ ةعیشلا نایعأ) ۷۲۰ ةنس ال 699 ةنس هفیلات نم هغارف ناك 648 ةنس هتدالو تناك اذاف ةنس 51 (۴۰۴ ص ؛ ج ۵)

هب («یدنبهتسكش» و «هدشهتسكش یاههكت یزاسیکی» یانعمه ربجلای **یبرع هژاو ماو**) ربج [2] رد ربج . تسایع **تایضایر یاههخاش** نیرتعیسو زا یکی ، **زیلانآ** و **هسندنه** ، **دادعا** **هی رطن** هارمه ابی رقت هک تسایع نامسیر و ؛ دزادرپ یم **تایضایر یاهدامن** نی هعلاطم هب دوح تلح نیرتیمومع یتامدقم تالداعم لح لثم یدایز ثحابم لماش هخاش نی . دندک یم هچراپکی مه اب ار تایضایر مامت **ربج** ار ربج رت یتامدقم یاه شخب . تسایع **اهنادیم** و **اههقلح** ، **اههورگ** نوچ ییاهدیجرت هعلاطم ات بلغا یتامدقم ربج . دندناوخ یم نردم ربج ای **درجم ربج** ار نآ نردم یاه شخب و ؛ دندمان یم **یتامدقم** و **یکشزپ** نوچ یرگید **یدربراک مولع** هوالع هب **یسندنهم** ای **مولع** ، تایضایر هعلاطم مهم شخب طسوتاً تدمع هک تسایع هتفرشیپ تایضایر یلصا یاه هخاش زا یکی **درجم ربج** . دشاب یم **داصتقا** ، دوش یم هعلاطم یا هفرح **انادیضایر**

نوج یی‌اه‌دی‌رجت زا **باسح** فالخر رب رج رد .دنا توافتم **دی‌رجت** زا هدافتسا رد **باسح** اب **ی‌تام‌دقم ربج** یم هدافتسا ،دنا فل‌لتخم ری‌داقم ندرک رای‌تخا هب زاجم هک یری‌داقم ای لوهجم دادعا یارب یی‌اه‌دامن $x = 3$ رادقم یعمج یاه سوکعم لامعا اب اما ،تسا مولع‌مان x دامن ، $x + 2 = 5$ رد لاثم ناونع هب ددرگ .تسا **ألخ** رد **رون تعرس** تباث c دامن و ،دنا ری‌غتم m و E دامن ، $E = mc^2$ رد .دوش یم ادیپ نآ یارب زا رت حضاو و رت هداس رایسب هک دنک یم هئارا **تال‌داعم** لح و **اه‌لومرف** ن‌ت‌شون یارب یی‌اه‌شور ربج .دن‌ت‌شون یم **اه‌لکش** ای و تام‌لک بسح رب ار زیچ همه هک تسا یم‌ی‌دق یاه‌شور

؛دن‌مان‌یم «ربج» ار درجم ربج رد یتایضایر ءایشا زا یعون .دراد مه رت ی‌ص‌صخت یاه‌دربراک ربج یه‌ژاو (ادیپ یکی‌و‌ت‌ی‌اس) .**ی‌ربج یژول‌وپوت** ای **یطخ ربج** لثم یی‌اه‌ناونع رد لاثم ناونع هب

ةلباقم‌لا و ربج‌لا ملع

تامولعم نم ەي‌ددع تالوهجم جارختسا ەي‌في‌ك ەي‌ف فرعي ملع ەنال باسح‌لا ملع عورف نم وه و ەي‌ف ءانثتسا‌لاب ةلداعم‌لا ةلمجلال نم صقن ام ردق ةدايز ربجلال ینعم و صوصخم هجو یلع ةصوصخم مه‌نا ەنايب و لداعت‌لل ني‌تلمجلال یدحا نم دئازلا طاقسا ةلباقم‌لا ینعم و الداعتيل یرخالا ةلمجلال ني‌عتي هب ەنال ددعال اهلوا كلذ یضتقت ةبسن نم بتارم تالوهجم‌لل اولعجي نا یلع اوح‌لطصا ثيح نم وهف لوهجم لك نال عیشلا اہیناث و ەي‌لا لوهجم‌لا ةبسن نم هجارختساب لوهجم‌لا بولطم‌لا عبرم وه و لام‌لا اہثلاث و ةي‌ن‌اث‌لا ةبترم‌لا ەي‌ف ەفي‌ع‌ضت نم مزلي امل رذج اضيا وه و عیش ەماہبا نولباق‌ي‌ف سانج‌الا ەذہ نم رثكا وا ني‌فل‌لتخم ني‌ب ةلداعم یلا ضررم‌لا لمعال جرخي‌ف مہبم اہيلع یتلا ةثالث‌لا یلا لوؤي و احي‌حص ري‌صي یتح رسك‌لا نم اہي‌ف ام نوربجي و ضعبب اہضعب ةبسن‌لاب یمسي‌ف سفن ەي‌ف برضي‌ف ددع لك نا ەحي‌ضوت .لام‌لا و عیشلا و ددعال ەو و ربجلال رادم ئي‌في‌ف ەي‌ف فرصتي لوهجم لك كانه ضرفي و ملعال اذہ ەي‌ف ئي‌في‌ف سفن ەي‌ف ەبرض لصاح یلا دحا ەي‌ف ناك ناف ملعال ەي‌ف الام روكدملال ددعال یلا سايق‌لاب برضلا نم لصاح‌لا یمسي‌ف و اضيا عفر ربجلال ءايشا ةعبرا لدعي ئي‌في‌ف الا قرشع انلوق ەي‌ف امك ءانثتسا سانج‌الا نم ني‌لداعت‌م‌لا ربجي ەناك ةلماك قرشعال لعجي‌ف ەنم ینثتسم‌لا یلع ینثتسم‌لا لثم دازي ناب ءانثتسا‌لا یلع قرشعال ربج دعب لاثم‌لا ەي‌ف عیشلا ةدايزك ەلي‌دع یلع ینثتسم‌لا لثم دازي و اہناصقن صقنت نا ةلباقم‌لاف ةلثامتم سانجا ني‌فرط‌لا ەي‌ف ناك نا و ةسمخ ري‌صت یتح ءايشا ةعبرا ەي‌ف امك ءواسم‌لا یلع ضعبب ءايشال ضعب لباق‌ت ەي‌ف لي‌ق و .ةدحاو ةدعب ني‌فرط‌لا نم سانج‌الا ملع ني‌لمعال ني‌ذہب ملعال یمس و .ءواسم‌لا یلع ةسمخ‌لاب قرشعال تلبوق اذا روكدملال لاثم‌لا نال لئاسم‌تس یلا مہ‌دنن ةلداعم‌لا تہتنا ام رثكا و ەي‌ف ام‌ه‌عوقو ةرثكل ةلباقم‌لا و ربجلال نا انغل‌لب دق و نودلخ ناب لاق .ةتس عیجت ةبكرم وا ةدرم‌لام و عیشا رذج و ددع ني‌ب ةلداعم‌لا قوف یلا اہغل‌لب و ةتس‌لا ەذہ نم رثكا یلا تال‌داعم‌لا ەنا قرشم‌لا لہا نم مي‌ل‌اعت‌لا ةمئا ضعب یماسأ نع نونط‌لا فشك) .ی‌ہتنا ةيس‌دنہ ني‌ہاربب ةقي‌ثو الامعا اہلك اہل جرختسا و ني‌قرشعال (579-5۷۸:ص 1، ج 1، نونفل و بتكلال

نآ عوضوم هک یم‌السا نارودت‌تایضایر زا یا‌خاش ،ەلباقم و ربج‌رباسح ای ەلباقم و ربج ای ،**رُبَج** زین و یس‌دنہ و ی‌باسح یاه‌شور زا هدافتسا اب و تال‌داعم لح ەار زا تامولعم زا تالوهجم جارختسا .دزاد‌رپ‌یم زین اہی‌اہلم‌ج‌دنچ باسح هب تایضایر زا ەخاش نیا نی‌نچمہ .تسا ملع نیا صاخ یاه‌شور ضایر مولع زا یکی رب ربج ٭ژاو ،ەداد خر نونکات ق ۱۳/ ۱۹م دس زا ەژی‌وہب هک یتالوحت رثا رد ،ہزورما و تال‌داعم لح و تسا (...،تئی‌ہ ،ەقلح ،ہورگ) یربج یا‌ہرات‌خاس یسررب نآ عوضوم هک دوش‌یم قالطا هب ار ەژاو نیا ەلاقم نیا رد ام اما .دی‌آ‌یم رامش‌ہب نآ زا یکی‌چوک شخب اہنت اہی‌اہلم‌ج‌دنچ باسح .درب می‌ہاوخ راک هب ،تسا ەت‌شاد یم‌السا نارود رد هک یم‌وہفم

ەلباقم و ربج یاه‌ہژاو ینعم

راک هب (م ه) ی مزلخ ایسوم ن بدمحم راک اوناوع رد راب نی تسخن (ربج :ی سراف رد) «ربجلال» ژاو
رثم) ی تاریریغت رصتخم اب (هلاقم لابلند : کن) باتک نی اب نیای پورا یی انشأ زا سپ و ،هتفر
رد هژاوی .تسا هتفای هار رگیدی اهنا بز هب (هس نارف رد algèbre و یسیل گنارد algebra تروص هب
ود رب یواسم یا ههللمچ ندوزفا لمع رب ار نی میزراوخ اما ،تسا ناربُج و یدنبهتسکش یانعم هب یبرغ
باتک اوناوع رد مه آ مک – ملبلقم ژاو .دنکی-م قالطا ،ی-فنم یا-ههللمچ فذح یارب ،هلداعم کی یوس
ترابع نیارد لثم) تسا هلداعم فرط ود زا یواسم ری داقم فذح یانعم هب – دوشیم هدیدی میزراوخ
هللمچ زا ،یفراعمل اقرئاد راثآ ناگدنسیون .(۴۰؛ یسوم ن بدمحم ،یمیزراوخ ،«...تلباق و تربج اذاف»
ص) ینافکا نبا ،(۳۹۳ ص) (۱۲۰۹ ق / ۶۰۶) یزار نی دلارخف ،(۲۰۰ ص) (م ۹۹۷ / ق ۳۸۷ د) یمیزراوخ دمحا نب دمحم
یحَـرَک هللمچ زا ،یمیزراوخ زا سپ نانادر بج بلاغ و (۵۷۹ / ۱) هفیلخ یجاح و (۳۲۷ / ۱) هدازی رپوک شاط ،(۹۰
(74، اتسولب) دناهدرب راک هب ینی نعم نیمه هب ار هژاوی ،(۱۰ م / ق ۴ دس)

یاربَّالْثَمِّ. در بیم راک ه ب ینعم نیمه ه ب ار ربح ۱۱ ژاو تاقتشم زین (۹م/ ۳ق ۱۱ دس مود ۱۱ می ن) لم اک و ب (مهرد ئالمال ربح جاف) نک عم ج ۸۰ اب ار ن آ و نک ربح عی ش ۲۰ اب ار مهرد ۱۰۰: «دیوگی م. ۱۰۰=۲۰x-۸۰ ۱۱ لداعم»، «...فئارط»، م ج ، ۵۰-۱۱۱۱ (دی آرد ۸۰=۲۰x+۱۰۰ تروص ه ب ات «(نینام ثل اب اهدزو عی ش نیرشع لال ب «(لَباقِی ف رَبحِی ف»: ۶۹).

نآ لداعت ظفح یارب وزارت ځفک و د هېواسم ریډاقم ندوزفا هېو ار رب ۱۴۰۰ لمر د یونوری نایجروپا نآ هېو هکنآیب، لیثمت نیار د و (۴۹-۴۸ ص، یسراف نتم، ۳۷ ص، یبرع نتم) دنکیم هیبشت لوصا هېو، دنک حیرصت

$$a = b \quad ? \quad a + c = b + c$$

9

$$a = b \quad ? \quad a - c = b - c$$

ق/۶۷۲ د) یسوط نیدلاری صن. دیوجیم دانتسا (۲۲۳/۱، شه: کن) سدی[۱۵۵] باتک فراعتم لوصا زا د) یسانکم یزاغ نبا و (۱۹۰-۱۸۹ ص) (م۱۴۲۹ ق/۸۳۲ د) یناشاک دیشمج نیدلایاغ و (۲۰-۱۹[۱۵۶]) (م۱۲۷۳)، (م ۵) 'انب نبا، لاح نیا اب. دنهدرک فیرعت تروص نیمه هب ار هلباقم و ربج زین (۲۲۸ ص) (ق۹۱۹ ژاویریگی دیاج رد، هداد صاصتخا نآ فراعتم ینعم هب هلباقم و ربج هب ار یشخب دوخ باتک رد دنچره $ax=b$ لداعم رد لوهجم بیرض هب تبات رادقم میسقت ینعم هب ار نآ و دنکیم ینعم «حالصا» ار ربج توافتم ربج فراعتم ینعم اب دنچره زین دربراک نیا. (۱۵۲-۱۵۱، یداصلق: کن زین ۵۶؛ ص) دنادیم بج، یداصلق، انب نبا رثا حراش، لاح نیا اب. دراد طابترا هملک نیا یوغل شیری اب یوحن هب، تسا رسارس: کن) ابیلص رظن، اهلیلد نیا هب. (۲۴۷ ص) تسا هدربراک هب یحالطصا ینعم نامه هب ار ارمزراوخ ضرغ و دنادیم «درک ریزگان» و «درک روبجم» ینعم هب رَبع زا قتشم ار هژاو نیا هک (هلاقم فراعتم لاقرائد تاس). دیامنیمن ینتفریذپ، درامشیم هلداعم کی شیری «ندیشک نوریب» نآ زا (ربج) لخدم، یمالسا گرزب

فورعم هي هباتك و يمزر او خال يسوم نب دمحم ؤلل دبع وبا ذات سالال هي فنص نم لوا ليقي [3] نم و هي ببتكال نسحاح نم وه و لماشلال هباتك ملسا نب عاجش لماك وبا هدعب فنص و .روهشم (٥٧٩ص؛ 1ج؛ نونفلال و ببتكال يماسأ نونظلال فشك) يشريقال حرش و حورش نسحاح

يُلع سانلا ءاج و ملسأ نب عاجش لماك وبأ هدعب و يمزراوخلا ءلل دبعب وبأ نفل اذه بتك نم لوأ و لهأ نم ريثك محرش و هيف ءعوضوملا بتكلل نسحأ نم تسلا هلى اسم يف هباتك و هيف مرثأ . اوداجأف سلدنألا

یهنأ قرشمال لهأ نم میلعلتلا ةمئأ ضعب نأ انغلب دق و یشرقل باتك هحورش نسحأ نم و
والامعأ اهلك اهل جرتسا و نیرشعل قوف یلإ اغلب و سانجألا ةتسل هذه نم رثكأ یلإ تالداعمل
یہتنا یلعات و هناحبس ءاشی ام قلخل یف دیزی ؤلل و ةیسندنہ نیہاربب معبتا

و ؤلباقملا و ربحلا وه یضایرلا نم ةیمیلعلتلا یناعمل دحأ نإ یمایخل میہاربإ نب رمع خیشلا لاق
انیلإ لصی ملف نومدقتملا امأ اهل رذعتم ادج ةصاتعم تامدقملا نم فانصأ یلإ جاتحي ام هیف
اهیف رظنلا یلإ ثحبلا رطضی مل وأ رظنلا و بلطلال دعب اهل اونطفتی مل ملعللا اهیف مالک مہنم
مہمالک انناسل یلإ لقنی مل و

ةرکلا یف ةیناثلا نم ةعبارلا یف سدیمرأ اهل معتسا ةمدقملا لیلحت مہل نع دقف رخأتملا امأ و
رکنأ نأ دعب اهل هل قفتی ملف ؤلداعتم دادعأ و لاومأ و باتک یلإ یدانف ربحلاب ؤناوطلأل و
رقتفا مٹ ةیطورخملا عوطقلاب اهل و نراخل رفجج وبأ معبت یتح عنتمم ہنأب مزجف ایلم اهیف
یہتنا ضعبلا لح مہضعبف اہنم فانصأ ؤدع یلإ نیسندنہملا نم ةعامج هدعب

و ،ینیدراملا سولف نبال ربحلا باصن هیف ؤرصتخملا بتکلا نم و مولعللا ؤنیدم یف لاق
یللصوملا یلحمل نبال دیفملا

یسوطلل رفظلل باتک ؤطسوتملا نم و

یلع کومّسلل نہرب و ملسأ نب عاجش یبأل لماکلا و یلحمل نبال لوصألا عماج ؤطوسبملا نم و
ام هیف دروأ عفان رصتخم هحرش و نیمسایلا نبا ؤزجراً و ،ةیسندنہلا و ةیددعل نیہارببال ہلئاسم
ہنم دب ال

دجبأ). یدوعسملا دمحم نب دوعسم نب دمحم نیدل فرش ؤلاسر دوصقملا ب ةیفاولا لئاسرلا نم و
(۱۷۶-۱۷۵ ص ؛ ۲ ج ؛ مولعللا

ربح ملعل نیشیپ

تالاب تاجرد زا هاگ و ،مود و لوا ۱۱چرد زا یربج تالداعمل لح ہب اہنآ رد لوہجم رادقم نتفای ہک یلئاسم
،وگانوگ یاہندمت رد رود رایسب ۱۱تشذگ زا ،دوش یم رجنم ،تالداعمل زا یہاگتسد لح ہب'یتح و
نالودنناسریم خیرات زا شیپ یاہنارود ہب ار لئاسم نیا ۱۱شیر ناخروم زا یخرب و تسا ہدوب ہتخان
دندوب انشآ لوا ۱۱چرد تالداعمل لح (متریوگلا). روتسد اب ناتساب نایرصرم .(باتک رسارس ندرود
40-روابگیون) دن تخانشیم ار مود و لوا ۱۱چرد تالداعمل لح ہار اہنت ہن ،مق ۱۷۰ لاس دودح زا ،اہیلباب
بح ار ،مٹشہ ۱۱چرد تالداعمل زا یصاخ تالاح'یتح و ،رتالاب تاجرد زا تالداعمل زا یخرب ہکلب ،(42
لئاسم زا ییہاہعومجم طقف ،ہدیسر ام تسد ہب اہندمت نیا زا ہچنآ ،لاح نیا اب .(48 ،ومہ) دن درکیم
،ایب صاخ یددع لئاسم دروم رد ،دنراد تیلک مود و لوا ۱۱چرد تالداعمل دروم رد دنچرہ ،اہلح ہار .تسا یددع
تسا رتشیب ود زا اہنآ ۱۱چرد ہک یلئاسم رد و دن اہدمآ تسد ہب قیروط ہچ ہب تسین مولعم و دنوشیم
،دنراد دربراک صاخ لئاسم دروم رد اہنت تالداعمل لح یاہروتسد

تسا ہدیسر ن ام تسد ہب ربح ۱۱نیمز رد یرثا چہ ،(مق ۳-۵ یاہہدس) ینانوی تایضایر نیرز رصع زا
ہب ینانوی نادیضایر ۱۱قالع .تسا ہدوب ہتخان ش ینانوی نارود رد ملعل نیا ہک تفگ ناوتیم
ہدوب ہدرک فوطعم ہسندنہ ہب ہرسکی ار ناشیا ہجوت ہجنسمہان تایمک فشک زین و ،قیقد ناہرب
،لماعو زا رگیڈ یکی ناوتیم ار تایمک یدن بمیسقت ۱۱رابرد نایانوی یفسلف تایرظن .تسا
طسرا راثآ رد ہک یتروص ہب ،ینانوی ۱۱فسلف رد .تسبیم ربح ملعل شیادیپ رب ار ہار ہک تسناد
ہدی سوینولوپآ و سدیمرأ و سدیلقا نوچ ینانوی نانادیضایر راثآ رد نآ ریثأت و تسا ہدمآ
،عبط دادعا نآ زا روطنم ہک ،دادعا ۱۰: دنوشیم میسقت زیامت آلماک ۱۱تسد ود ہب اہتیمک ،دوشیم
یلک مہفم یدن بمیسقت نیا رد .دننامز و (مجح و حطس و لوط) یسندنہ تایمک ہک ،ریداقم ۲۰؛تسا

رامش هک تالداعم زا ییاهه‌اگتسد ای، لی‌وه‌ج‌م‌کی تالداعم) نی‌عم لئاسم زا تسرا یاه‌وم‌ج‌م باتک نی
 رامش هک تالداعم زا ییاهه‌اگتسد ای، لایس) نی‌عم‌ان لئاسم و، (تسرا تالداعم دادعت هب اه‌نآ تال‌وه‌ج‌م
 اری‌صاخ بی‌ترت تالداعم نیامی‌ظن رد سوت‌نافوید. (تسرا تالداعم دادعت زا شیب اه‌نآ تال‌وه‌ج‌م
 دروم رد و دن‌کیم هضرع ار لح هار، تالداعم زا هاگتسد ره ای هل‌داعم ره دروم رد یو. تسرا هدرکن تی‌اعر
 اه‌ری‌غتم نادن‌م‌شوه ری‌یغت هب‌اب‌لاغ راک نیارو و دروآیم تسد هب اری‌وگ یاه‌باوج لایس تالداعم
 نیارو هت‌شدگ. (اج‌نامه، «هم‌انی‌گدنز») دوشیم لس‌وتم تالداعم چرد زانت‌ساک یارب عیدب یاه‌شور
 یاهه‌ناشن نی‌ت‌سخن زین و تسرا هدرک عادبا دادعا فل‌تخم یاه‌ناوت یارب ییاه‌مان سوت‌نافوید
 راک رد (لوه‌ج‌م یاه‌ناوت شیم‌ان یارب ینانوی یاب‌فلا فورح زا یخرب باخت‌نا) ربج رد یسی‌ون‌ر‌ص‌ت‌خم
 ماچ‌نا تالداعم ندرک هداس یارب هک دن‌کیم فی‌رعت ار لمع و د سوت‌نافوید، نی‌ن‌چ‌مه. دوشیم هدی و
 مان «هل‌باقم» یرگید و «ربج» یم‌زراوخ باتک رد اهد‌ع لمع و د نیارو یکی. (98، ن‌درو رد ناو) دن‌ری‌گی
 هک تسرا یاه‌زادنا هب یم‌زراوخ و سوت‌نافوید رثا نیام یاه‌ت‌وافت، لاج نیاب. (EI2, II/ 361) در‌ی‌گی
 سوت‌نافوید رثا ی‌اوت‌حم رب «ربج» ق‌ال‌طا و ت‌س‌ناد ت‌نس‌کی هب ق‌ل‌عت‌م ناوت‌یم‌ان ار باتک و د نیارو
 (61-64، «...یم‌زراوخ»، دش‌ار) ت‌س‌ین ت‌س‌رد

[illegible]

ه ب ر ب ج م ل ع ر د ه ک ا ر ی ت ا د و ج و م ، ی ن ا گ ه ه ا گ ت س د ر د ی م ق ر و د و ی م ق ر گ ی د ا د ع ا ب س ا ی ق ی و ر ز ا ی م ز ر ا و خ ا ب س ا ی ق ه ب ه ک (X ای ل و ه ج م ر ا د ق م) «ء ی ش» ز ا د ن ا ت ر ا ب ع ت ا د و ج و م ن ی ا . د ن ک ی م ف ی ر ع ت ، د و ر ی م ر ا ک ای ل و ه ج م ر ا د ق م م و د ن ا و ت) «ل ا م» ؛ د و ش ی م ه ت خ ا س ی م ق ر و د د د ع ک ی ر د (۱۰ ب ی ر ض) ی ن ا گ ه د ش خ ب ب ی ر ض «م ه ر د» ای د د ع و ، د و ش ی م ه ت خ ا س ی ن ا گ د ص د د ع ک ی ر د (۱۰۲ ب ی ر ض) ی ن ا گ د ص ش خ ب س ا ی ق ه ب ه ک (X۲ ت ا د و ج و م ، ب ی ت ر ت ن ی ا ه ب . ی ن ا گ ه د د ا د ع ا ل س ل س ر د ۹ ا ت ۱ م ا ق ر ا ا ب ت س ا ر ط ا ن ت م ه ک ، (م و ل ع م ر ا د ق م) ی د ن ب م ی س ق ت ه ب ی م ز ر ا و خ س پ س . د ن ی آ ی م ر ظ ن ه ب ی ب ا س ح د ا د ع ا ز ا ی ا ه ت ف ا ی م ی م ع ت ل ک ش ی ر ب ج ق ی ر ط ن ی ا ه ب . د و ش ی م ل ص ا ح ر گ ی د ک ی ا ب ت ا د و ج و م ن ی ا ف ل ت خ م ی ا ه ب ی ک ر ت ز ا ه ک د ز ا د ر پ ی م ی ت ا ل د ا ع م د ن و ش ی م ن ا ی ب ی ط ف ل ت ر و ص ه ب ل ا م ع ا ن ی ا م ه) د ی آ ی م ت س د ه ب ، م و د و ل و ا ت ا ج ر د ز ا ، ه ل د ا ع م ه ت س د ۶ : (ی س و م ن ب د م ح م ، ی م ز ر ا و خ ، د ه : ک ن

رکذیم زراوخ هک ییاهه نومن رد .دن(رفص فلالخم و تبثم) تبثم ادیکا هراومه بو a یاه بیرض
،رسک بیرض اب ییال داعم و انانی شناج ،دیدی میه اوخ هکنانچ اما ،دنا حیحص دادعا بیرض مه ،دنکی
،دنریگی می رظن رد مه ارگنگ'یتی و

باشن، بی‌ارض ندوب تبثم طرش هب، ار مود و لوا ۱۱ جرد تالداعم تالاحیم امت عقاو رد، هلداعم ۶ نی ا لمع ود زا یکی اب ار آن، دشاب هدش هداد تروص ۶ نی ا زا یکی زا ریغ هب یا هلداعم هچنانچ. دندهیم هاگره نی‌نچمه. مینکیم لی‌دبت لامرن تروص ۶ نی ا زا یکی هب، لمع ودره اب ای، «هل‌باقم» ای «ربج» لامرن تروص هب هلداعم، ددع نی ا هب هلداعم نی‌فرط می‌سقت اب، دشاب کی فل‌اخم یددع ۲X بی‌رض دی‌آی‌م‌رد.

سسا لوا چرد لځلدام هب لیدب لباق (۳ مش) رگید یکی و لوا چرد زا (۱ مش) یکی تالدام نیا زا
سسدیمزراوخ، رگید لځلدام ۳ دروم رد. دوشیم رجنم ددع کی رنج چارختسا هب ۲ رامش لځلدام لځ

اب ار مټیروگل لا نی ا هلداعم ره دروم رد اهتنم ،دهدیم تسد هب ار هلداعم لِحـیـلک (مټیروگل) ا
داعم ښیر ،لاثم ناونع هب .دربیم راک هب ،دمانیم (وگل) «باب» ار نآ هک لاثم کی زا هدافتسا
طبار زا ۴رامش

ور ۶رامش و ۵رامش تالداعم دروم رد .دراد تبثم باوج کی هراومه هلداعم نی .دیآیم تسد هب
ود تسا نکمم هلداعم هک دنکیم دیق $ax^2 + a = bx$ لداعم دروم رد هکنیا زح ،تسا ناسکی اساسا یمزراوخ
دشاب هتشادن باوج ای ،دشاب هتشاد تبثم باوج

اهل ملجود ربح

ملع لوح تاحل زا ،لاح نی ا ب و ،هتفرگ رارق هجوت دروم رتمک هک یمزراوخ باتک زا یرگی د شخب
یور رب برض و قیرفت ،عمجـیلصا لمع ۳ نی ا ب هب هک تسا ی شخب ،تسا تیمها زئاح رایسب ربح
قیرفت و عمج دروم رد دعواق نی ا ب هب ادتبا یمزراوخ .(۲۷-۳۰ ص) دراد صاصتخا اهل ملج و
ددع کی تروص هب ار اهل ملجود ره یو ،اهل ملجود برض دعواق نی ا ب یارب .دزادربیم اهل ملجکی
دع نی ا رابرد ار ۱۰ یانبم رد یمقرود ددع و برض دعواق هاگنآ و ،دریگی رطن رد x یانبم رد یمقرود
اهدع یمزراوخ راک زا شخب نی ا .(یسوم نبدمحم ،یمزراوخ ،د ه : کن) دربیم راک هب یانبم رد یمقرود
لخدم ،یمالسا گرزب فراعمال ةرئاد تیاس).تفای هعسوت وابتکم نانادیضایر و یجـرک تسد هب

(ربح)

کیزیف هتخومآشناد ،دهشم یرطتنم یاهفرح و ینف هکشناد داتسا ،اینئیایض نسح رتکد
و مالسا یاضف زا ربح ملع یریذپریثأت هنیمز رد یمزراوخ هراونشج نارواد تایه لوئسم و یاهتسه
رد ؛تسا وسمه نید هفسلف اب هک دوشیم متخ یریسم نامه هب تایضایر :دیوگ یم یمالسا هق
یتسه قیاقح کرد یارب یرازبا و هدش داجیا بان درخ اب هک تسا ییاهشور هعومجم تایضایر عقاو
یملع تیصخش .تسین بان درخ دعواق زا چراخ یرامعم نی ا و هدرک یرامعم ار یتسه دنواخ .تسا
شزومآ رد تسا مزال تهج نیمه هب .تسا رگنایامن ار تدحو نی ا زین ام ینامسآ باتک و نید ناگربزب
تشاد ینمض هجوت یلاعتم فده نی ا هب رگی د مولع و تایضایر

هب ار شیوخ تلاسار ،دنک انشآ یتسه تقیقح اب ار ام دناوتن یشناد رگا عقاو رد :درک راهطا یو
رد هک دراد دوجو یاهدیچیپ یسدنه قیاقح یتسه یرامعم رد لاثم ناونع هب .تسا هدناسرن ماجرف
اهیگدیچیپ نیمه تخانش تایضایر زا ی شخب تلاسار و هدش هتخادرب نآ هب رضاعم یسانشنه ای
تسا یتسه تاذ رد ناهن قیاقح و

تایضایر هعسوت لماع ؛مالسا

یکی :درک راهطا یمالسا ندمت خیرات رد یضایر مولع تفرشیپ یاهه نیمز هب هراشا اب اینییایض
نید ماکح و هق ،یمالسا ندمت خیرات رد نآ ماع یانعم هب تایضایر تفرشیپ لیالد نیرتمهم زا
اب .دش نآ هب هتسباو مولع و تایضایر هعسوت بجوم نآ ماکح و مالسا تقیقح رد .تسا مالسا
بجوم هک دعواق زا رایسب هک تفایرد ناوتیم مالسا زا سپ تایضایر گرزب بتک هب یهاگن
هلبق یعرش تاقوا نییعت ،ثرا ،تراجت دننام یمالسا ماکح هب ،دش تایضایر هعسوت و طسب
تایضایر هک دوب یا هنوگ هب تالداعم یخرب ثرا هنیمز رد هنومن ناونع هب .ددرگ یمزاب ...و یبای
تفای هعسوت تالداعم عون نی ا لح نونف تهج نیمه هب و دمآ یم رب نآ خساپ هدهع زا نامز

هب یهاگن تسا یفاک یعدم نی ا تابثا یارب :درک هفاضا دهشم یاهفرح و ینف هاگشناد داتسا
(ع) اضر امام رضاعم نادییضایر یمزراوخ یسوم نبا دمحم **هلباقم لاو ربح لا باتک همدم**
باتک نی ا نیودت رد شا هزیگنا نوماریپ شیوخ هلباقم و ربح هلاسره همدم رد یمزراوخ .میزادنیب
هلباقم لاو ربح کمک هب تابساحم هرابرد هاتوک یرثا تسا هدرک قیوشت ارم نومام» دسیون یم

نامدرم هك لي بڤ نآ زا ،منك دودجم باسح ملع رد دراوم ني رت دن م دوس و ني رت هداس هب ار نآو في نصت و داد مامت رد و تراجت ،يقوقح يواعد ،ثثارو راصحنا ،ايصو ،ثرا ياياضق رد موادم ،اهمهارب آندنك ،نيمزيري گه زادن ا هك اج ره اي دنراد زان اهنادب مه اب اهنآ يا هدتس .«دشاپ رطن عمطم هك لي بڤ ره و عون ره زا دصاقم رگيد و يسدنه تابساخام

نیا .دوب فل تخم یاهم یلقا رد ندرازگ زامن یارب نامز نییعت ،رگیدی هنومن :درک هفاضا اینیئیض
 .دنک یم هیجوت ار هسندنه و تاثلثم ، تایضایر هب چایتحا هک دوب دیشروخ تاکرح دصر دنمزاین رما
 یشک هشقن و یحاسم هب فل تخم یاهم یلقا رد هک تسایرما هلبق تیعیقوم ندرک ادیپ نییچمه
 تیقاوم ،یبای تهج ،تراجت ،ثرا دننام یفل تخم یاهه نیمز رد مالمسا عرش یلک روط هب .دراذ زاین
 هب تایضایر هب نامز نآ گرزب نادنمشناد و دوب تایضایر دنمزاین هک تسایرما هلبق تیعیقوم ندرک ادیپ نییچمه
 ره ،دشیم فرطرب لیاسم نیا هک یمآگنه .دوش ارجا ی تسرد هب عرش و هقف هک دن تخادرپ لیلد نیا
 .درک یم داجیا ار یدیج لیاسم و دوشگیم ار یرگیدی یاهباب یضایر ملع زا باب

مولع هعسوت بجوم هک تسا مالسای نیم عرش نی نواق تاذ نی تقیق رد :درک دیکات یو
(یتسه قیاق کرد یارب یرازبا ؛ضایر روحم اب وگتفگ ،انکیا تیا س).دی درگ

ارص تخمّ اباتک ةلباقم لم و ربجل باتک نم تفلا :تسا ترابع نیا باتک همدمقم زا ناشیا دوصقم
یف و مه ایاصو و مهثی راوم یف هیلا ةجالح نم سانلا مزلی امل هلیلج و باسح الح فیطلل اّرصاح
یرک و نیضرال ةحاسم نم مهنی ب هب نولماعتی ام عیمج یف و مهتاراجت و مهماکحا و مهتمساقم
(۱۶ ص، ةلباقم لم و ربجل باتک)هنونف و ههوجو نم کلذ ریغ و ةسدنهل و راهنال

ت: تسروا قیمة مهف زایکاح و هجوت بلای زین و اترابع همادا

امنا دادعالا عی مج تدجو واددع کلذ عی مج تدجو باسحالح نم سانل هیلا جاتحی ام یف ترظن امل ینا و دحاولا زواج ام دادعالا نم هب ظفلی ام عی مج تدجو و، دادعالا عی مج یف لخاد دحاولا و دحاولا نم تبکرت نورشعلا اهنم نوکتف دحاولاب لعف امک ثلثت و قرشعلا ینثت مث دحاولا جرخم جرخی هرشعلا ینا فلالا ینا قرشعلا ب و دحاولاب لعف امک ثلثت و ئەئاملا ینثت مث ، ئەئاملا مامت ینا نوثالثل و (نامه)ددعلا نم کر دملایا دقع لک دنع فلالا ددرت کلذک مث

ولف. يقابل القلب قم في رخآل نو كفي، نضوعو الحأ في مولعو عالجأ نثسأ زوجي: (بي) [4]

اقولطم لطيبي: خيشلأ لاق مويال رعسب ادحاو يواسي امأ إلأ ةعبرأب ةعلسلأ هذو كتعب: لاق
 ةثالث في حصي: لاق ادحاو صخي امأ إلأ: لاق ول و. مويال رعسب املي نأ إلأ، كذا و، ةلاهجل
هاملج نإف، ةلاهجلأ لىلإ يضفم لم رودلأ توبثل، نالطبلأ يذنع برقلأ و، نمثلأ عي مجب اهعابرأ
 نمثلأ عي مجب اهسامخأ ةعبرأ في عيبلأ حص **امهرىغ وأ ةلباقملا و ربجلاب**

٢٧ ص، ٢٨ ج؛ مارجال و لالجال ةفرعم يف مالحأل دءاوق). فصن و ةعبس وهف نمثلث و ةرشع لدعي ءيش نمثلث^١ نأل، رشن ةسمخ وهف نمثلثا ثلث و ةرشعب ءعاب ول و ثلث^٢ إل؛ لاق ول و. ثلث و رشن ةثالث وهف نمثلثا عبر و: لاق ول و. نمثلثا يثلث لدعت ةرشنعالف (27 ص، 2٨ ج؛ مارجال و لالجال ةفرعم يف مالحأل دءاوق).

ه‌دش ر‌ب‌ج م‌ل‌ع ی‌ص‌ا‌ص‌ت‌خ‌ا ت‌ا‌ح‌ال‌ط‌ص‌ا ن‌ای‌ب د‌راو ،ب‌ل‌ط‌م ن‌ی‌ا ح‌ی‌ض‌و‌ت ب‌س‌ان‌ت ه‌ب ه‌م‌ار‌ک‌ل‌ا ح‌ا‌ت‌ف‌م
د‌ی‌ا‌م‌ر‌ف ی‌م و ت‌س‌ا:

و ةلداعملا ينعم و ةلباقملا ينعم و هانعم ةفرعم نم -ملعل لئصحت نايب لبق -دب الف ربجل أم
م.م.اقملا يف تاحالطصا نايب.

ايشال علسلا اذ انلاثم يفف ،لباقملا لىل عدايلا نع و صقانلا لىمكت نع رابع ربالاف
ديزت و ،مات علسلا رىصتف ءانثتسال طقسث و علسلا لمكت نأ ربالاف ،ايشأ عبرا لدعت

عبرأل ريصتف ،ءايشأ عبرأل وه يذل اهلداعم يل ععلسل هب انممت يذل ايشل كلذ لثم اربح يمس ي لك لمعل اذه و ،همامت ععلسل و ايش و عبرأ ءايشأ

ةلداعم لصحتل ني فرطلا يف سناجتمل سانجال طاقسإ يف ةلباقملا مأ و

عرشعلا طقسفت ني عبرأ لداعت عرشف و نائيش :الثم لوقنف ،لاثملا نونع يف كلذ حضونل و ،ةلباقملا ننعم وه و نوثالث يئثلا يف و نائيش لوالا يف يقبي ني لداعتملا نم دحاو لك نم سانجال أنل ،لائسم ثالث يف و سنج و سنج نمب أم يف و ةلداعملا تلصح ةلباقملا تلصح اذاف :ءايشأ ةثالث يف ةروصحم ةلباقملا و ربجل يف

الاومأ لدعت ءايشأ ةيئثلا و ،نائيش لدعي ددع لوالا ةلأسملاف .ددعلا و لاملا و ءيشلا يف و اضيأ ةثالث يف و نيسنج و سنج نمب أم و .اددع لدعت لاومأ ةثالثلا

ءايشأ وأ ددع لدعت لاومأ ةثالثلا ،اددعأ و الاومأ لدعت ءايشأ ةيئثلا ،الاومأ و ءايشأ لدعي ددع لوالا

و افين داز يديشمجل ناك نإ و ،امدقل راكفأ اهيل تهتنا يئثلا تاي روجل يف ءتسل اذه و .ةنف لىل لوكوم ليصفتل و لمعل و يلامجل ثيدح اذه و ،باسحل لهأ مام ءنإ :ليق اذه و ،نيغست

يمس ي هتفرعم لوهجمل أن وه ةلباقملا و روجل اهيل عفقتي يئثلا تاحالطصلا نايب أم و ،ابعك هانيمس لاملا يف هانبرض اذ و ،الام لصاحل يمس ي ءيشلا يف ءيشلا انبرض اذ و ،نائيش لام يف و ،بعكلا لام هانيمس لاملا لام يف هانبرض اذ و ،لاملا لام هانيمس بعكلا يف هانبرض اذ و ادوعص ةبسانتم لكلا و ،بعكلا بعك بتارمل عساتف ،اذك و ،بعكلا بعك هانيمس بعكلا لىل ءيشلا و ءيشلا لىل لاملا و لاملا لىل بعكلا ةبسنك بعكلا لىل لاملا لام ةبسنف ،الوزن دغاوق حرش يف ةماركل حاتفم) اذك و لاملا عزج لىل ءيشلا عزج و ءيشلا عزج لىل دحاولا و دحاولا (249-251 ص: 13 ج؛ (ةثيدحلا - ط) ةمعللا

هعجارم عىبم رد ملع طارثشا ناونع ٢٠ هرامش تسويپ هب زين ثحبم نيا لىلصفت يسررب يارب دىامرف .

دىامرف يم دنراد تلادح داهتجا رد هك ىمولع دروم رد ىنوت لضاف موحرم [5]

وأ ،ةيطرشلاب أم ،داهتجالا يف ءيلخدم اهل ،ةروكذمل مولعلا ىوس ،رخأ ءايشأ انهاه أن :ملعلا و ...:ةيئثلا ملام

وه و ؛ ةلباقملا و روجل و نيئطخل و ،ةبسانتملا عبرألك ،باسحل ملع ثحابم ضعب :عبارلا ال هيقفلا لىل سيل ءنألف :هريغ يف أم و ،رهاطف :يئجتمل يف أم ،اطرش سيل و لمكم اضيأ مكحي نأ هيلع :الثم ،هتّمذ يف سيلف ءيطرشلل فارطأ قيقتح أم و ،تايطرشلل لاصتاب مكحل ال ةتسّيلع ديزل) :هلوق يف هب ررقملا ءيمك نايب هيلع سيل و ،هب ذخاؤم وه ءيشب ررقأ نم أنب لمأتف ،الثم (ديزل ام فصن ال ةتسّيلع ورمعل و ،ورمعل ام فصن

ضعب عللاطم براقتب ملعلل ،ضرألا ءيوركب ،قّلعتي ام لثم ،ةئيّهلا ملع لئاسم ضعب :سماللا و ةينامث رهشلل نوك زيوجت :لثم ،موصلل لئاسم ضعبل اذك و ،امهدعابت وأ ضعب عم دالبلل صاخشأل ضعب لىل ةبسنلاب اموي ني رشف .

(يفاولا) ديلقتلا و داهتجالا) الثم س ورعلا لكشب عاب ول امك ،ةسدنهلا لئاسم ضعب :سداسلا (280-282 ص؛ (لوصألا يف

دیامرفیم نینچ زین ین یوزق ىلع دیس:

و ٴمٴدقتمل رومال ىلع ٴروصقم داهتجال طورش نوك نم ٴفئاطلا نیطاسأ نم دحاو ريغل اقافوٴقحلا اهلل دیزم ال .

و ٴسدنهل و ٴئیهل و باسحل ٴفرعمك داهتجال تالمكم نم اهنوكب دحاو ريغٴصن رخا روما انهاه معن ٴبطل .

ٴلثامتمل دادعأل و ٴلباقمل و ربجل و نیأطخل و ٴبسانتمل ٴعبرأل هنم فرعي نابف :لوالأأمأ ٴنیهابتمل و ٴقفاوتمل و ٴلخادتمل و .

اموي نیرشع و ٴینامث رهشل نوكب و ،ٴلبقلاب قٴلعتي ام هنم فرعي نابف :ینالثلأأمأ و صاخشأل ضعب ىلإ ٴبسنلاب .

لكشب عاب ول امي ف هتدئاف رهظیل اهريغ و حوطسلاب قٴلعتي ام هنم فرعي نابف :ثلاثلأأمأ و هريغ و سورل .

ريغ و ،حاكنلل ٴخسفمل بويعل نم هوحن و نرقل ي ف هیلإ جاتحي ام هنم فرعي نابف :عبارلأأمأ و راطفإلل ٴحیبلل صارمأل نم كلذ .

وه اذه و ،عوضومل ٴفرعم ال مكحل نايب هيقفل ٴفيظوٴنأل ،حضاو داهتجال طورش نم اهنوك مدع و أمأ و تٴطرشل لاصٴتاب مكحلأل هیلل سيل هيقفلأٴنأ» :نم ٴجالحل مدع هجو ي ف ليقي ام ینعم ؛(لوصأل ملاعم ىلع ٴقيلعتل) ديلقتل و داهتجال)«هتفيظو سيلف ٴيطرشل فارطأ قيقت (284:ص

رد تايضاير هحفص ،هيكدف تياس هب ناوتیم هدش ركذ دراوم ربهوالع هلئسم بئاوج ىسررب يارب دومن هعجارم **هقف** .